

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU KARARLARI VE İLGİLİ MEVZUAT

Ankara
Eylül, 2019

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU KARARLARI VE İLGİLİ MEVZUAT

Ankara
Eylül, 2019

“YARGITAY ETİK, ŞEFFAFLIK VE GÜVEN PROJESİ”

Bu kitap, Yargıtay Başkanlığı tarafından finanse edilen ve Yargıtay Başkanlığı ile UNDP tarafından yürütülen “Yargıtay Etik, Şeffaflık ve Güven Projesi” kapsamında hazırlanmış ve basılmıştır.

Editör:

Dr. Mustafa SALDIRIM, *Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı*

Yayına hazırlayanlar:

Gözde HÜLAGÜ, *Yargıtay Yargı Reformu Birimi*

Nazlı ERSOY, *UNDP Proje Asistanı*

İçindekiler

ÖNSÖZ.....	7
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU BAŞKANI’NIN SUNUŞU.....	8
BİRİNCİ BÖLÜM: YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU KARARLARI.....	9
I. HÂKİMLERİN HEDİYE ALMASI.....	11
1. Başvurunun konusu ve uygunluğu.....	13
2. Etik değer, ilke ve kurallar.....	13
3. Başvurunun değerlendirilmesi.....	14
4. Karar.....	16
II. HÂKİMİN REFERANS MEKTUBU DÜZENLEMESİ.....	17
1. Başvurunun konusu ve uygunluğu.....	19
2. Başvurunun nitelendirilmesi.....	19
3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar.....	20
4. Etik değerlendirme.....	21
5. Karar.....	22
III. HÂKİMİN TELEVİZYONDA BİLGİ YARIŞMASINA KATILMASI.....	23
1. Başvurunun konusu ve uygunluğu.....	25
2. Başvurunun nitelendirilmesi.....	25
3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar.....	26
4. Etik değerlendirme.....	29
5. Karar.....	31
IV. CUMHURİYET SAVCISININ SEMİNERLERE KATILMASI.....	33
1. Başvurunun konusu ve uygunluğu.....	35
2. Başvurunun nitelendirilmesi.....	35
3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar.....	36
4. Etik değerlendirme.....	37
5. Karar.....	40
V. BİR DAVANIN TARAFININ YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULUNA BAŞVURMASI.....	41
1. Başvurunun konusu ve uygunluğu.....	43
2. Karar.....	43
VI. HÂKİMİN AVUKATLIK BÜROSUNUN AÇILIŞINA KATILMASI.....	45
1. Başvurunun konusu ve uygunluğu.....	47
2. Başvurunun nitelendirilmesi.....	47

3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar	48
4. Etik değerlendirme	53
5. Karar	54
VII. HÂKİMİN AVUKAT TAVSİYE ETMESİ	55
1. Başvurunun konusu ve uygunluğu	57
2. Başvurunun nitelendirilmesi	57
3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar	58
4. Etik değerlendirme	59
5. Karar	60
VIII. HÂKİMİN BELEDİYE BAŞKANI VEYA MİLLETVEKİLİNİ SEÇİLMİŞ OLMASINDAN DOLAYI KUTLAMASI	61
1. Başvurunun konusu ve uygunluğu	63
2. Başvurunun nitelendirilmesi	63
3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar	64
4. Etik değerlendirme	66
5. Karar	67
İKİNCİ BÖLÜM: İLGİLİ MEVZUAT	69
I. YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA KARAR	71
BİRİNCİ BÖLÜM: Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	73
İKİNCİ BÖLÜM: Kurul'un Yapısı, Üyelerin Nitelikleri, Seçimi, Görev Süresi ve Bağımsızlığı	74
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Kurul'un Görev, Yetki ve Sorumlulukları	77
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: Başkan ve Başkan Vekili, Üyeler ve Sekretarya'nın Görevleri ile Kurul'un Çalışma Yöntemi	78
BEŞİNCİ BÖLÜM: Başvuru Yapılması, Başvurunun İncelenmesi ve Karar	80
ALTINCI BÖLÜM: Yürürlük ve Yürütme	82
II. YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU ÖN İNCELEME YÖNERGESİ	83
BİRİNCİ BÖLÜM: Amaç, Kapsam ve Dayanak	85
İKİNCİ BÖLÜM: Başvurunun Yapılması	85
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Tutulacak Kayıtlar ve Başvuruların Ön İncelemesi.	86
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: Yürürlük ve Yürütme	87
EK-1 YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU'NA YAPILACAK BAŞVURULARA İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEĞİ	88
EK-2 YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU BAŞVURU DEFTERİ	89
EK-3 İSTATİSTİKLER	89

ÖNSÖZ

Yargıtay son yıllarda etik, şeffaflık ve adalet yönetimi konularında önemli reformlar yapmış, yurt içinde ve yurt dışında bunun olumlu yansımaları olmuştur. Yargıtay Etik, Şeffaflık ve Güven Projesi kapsamında, “Yargıda Şeffaflığa İlişkin İstanbul Bildirgesi”nin BM Suçun Önlenmesi ve Ceza Adaleti Komisyonu’nda kabul edilerek BM Ekonomik Sosyal Konsey’de onaylanması, gerçekleştirilen reformların eşsiz başarılarından sadece biridir.

Yargıtay 2016 yılından itibaren etik alanında da önemli reformlar yapmış ve BM ile Avrupa Konseyi değerlendirme ölçütlerine göre en ileri standartları temsil eden bir “yargı etiği sistemi” oluşturmuştur. Tüm Yargıtay ailesinin yoğun emekleri ile geliştirilen Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri, Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri ve Yargıtay Personeli Etik Davranış İlkeleri, 2017 yılının son çeyreğinde ilgili meslek mensuplarının oybirliği ile demokratik şekilde kabul edilmiştir. Eş zamanlı şekilde ve kolektif etik anlayışıyla yürürlüğe giren etik ilkeler, yargı etiği sistemimizin ana omurgasını oluşturmaktadır.

Yargı etiği sistemimizin gerektiği şekilde işleyebilmesi için etik ilkelerin yanında birçok mekanizma da oluşturulmuştur. Bunlardan en önemlisi “Yargı Etiği Danışma Kurulu”dur. Şeffaf ve demokratik şekilde oluşturulan Kurulumuz, yönetim ve disiplin organlarından bağımsız olup, etik ilkelerimizin değişen şartlara uyum sağlama gücünün en önemli teminatıdır. Aynı zamanda kuruluş, işleyiş ve bağımsızlık yönüyle de şu an dünyadaki en ileri standartları temsil etmektedir. Bugüne kadar verilen 8 adet kararın ve geliştirilen mevzuat alt yapısının kapsamı, içeriği ve kalitesi, etik ilkelerimizin yaşayan metinler olarak uzun yıllar adalete hizmet edeceğini şimdiden bize açıkça göstermektedir.

Yurt içinde ve yurt dışında yargı etiğinin gelişmesine ışık tutacak nitelikteki bu kararlarda ve Kurula ilişkin mevzuatının hazırlanmasında emeği geçen Kurul Başkanı ve 4. Hukuk Dairesi Başkanı Sayın Sadık Demircioğlu’nu, Kurul Üyelerimizi ve Kurul Sekreteryası’nı kutluyor, başarılı çalışmalarından dolayı kendilerine teşekkür ediyorum.

İsmail Rüştü CİRİT
Yargıtay Birinci Başkanı

YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU BAŞKANI'NIN SUNUŞU

Yargı Etiği Danışma Kurulu, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin Üçüncü Kısımında yer alan "Hâkimlerin davranışlarının ve muhtemel davranış modellerinin etik değerlere uygunluğu hakkında, önerilerde bulunmak üzere Yargı Etiği Danışma Kurulu kurulur." hükmü uyarınca kurulmuş ve 9 Temmuz 2018 tarihinde ilk toplantısını yaparak görevine başlamıştır. Kurulumuz, Yargıtay Büyük Genel Kurulu tarafından seçilen 7 Yargıtay üyesi, Yargıtay Başkanı tarafından seçilen 2 tetkik hâkimi ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından seçilen 1 Yargıtay Cumhuriyet savcısı ile bu üyeler tarafından seçilen bir öğretim üyesinden oluşmakta olup, sekreteryaya işlemleri ise Yargıtay Başkanı tarafından görevlendirilen bir Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı tarafından yerine getirilmektedir.

Yargıtayda ve Ülkemizde yargı etiği alanında ilk kez faaliyete geçen Kurulumuz, aynı zamanda "kurucu Kurul"dur. Kurucu Kurul olma sorumluluğunun bilinciyle, öncelikle demokratik, şeffaf ve topluma karşı hesap verebilir şekilde mevzuat alt yapısı oluşturulmuş ve kısa süre içinde bu mevzuata göre kararlar verilmeye başlanmıştır.

Kurulumuz, Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nun kabul ettiği Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin yanı sıra, bu ilkelerin temelini oluşturan Bangalor Yargı Etiği İlkeleri ile şekillenen bir yargı etiği sistemini benimsediğinin bilincindedir. Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nun insanlığın ortak mirası olan etik değerlerin korunmasına ilişkin iradesine duyulan büyük saygının bir gereği olarak, karara konu davranışların Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin Yorumu da dâhil olmak üzere uluslararası standartlarda ve uygulamalarda nasıl değerlendirildiği, şeffaf ve hesap verebilir şekilde kararlarda tartışılmış ve gerekçelendirilmiştir. Bu şekilde, Yargıtay ailesinin yoğun emekler harcayarak oluşturduğu dünyanın en ileri standartlarını temsil eden yargı etiği sistemi ile Kurul kararları arasında tam bir uyumun sağlanmasına özen gösterilmiştir.

Tüm faaliyetlerimizde desteğini esirgemeyen ve Kurul'un bağımsızlığının korunmasına büyük hassasiyet gösteren Yargıtay Başkanı Sayın İsmail Rüştü Cirit'e, çalışmalarımızın verimli ve başarılı geçmesi için çok kıymetli emek ve mesailerini harcayan Kurul üyelerimiz ile Kurul Sekreteryası'na teşekkür ederim.

Sadık DEMİRCİOĞLU
Yargı Etiği Danışma Kurulu Başkanı
Yargıtay 4. Hukuk Dairesi Başkanı

BİRİNCİ BÖLÜM:
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARARLARI

I. HÂKİMLERİN HEDİYE ALMASI

Özet:

- Bir kamu iktisadi teşebbüsünün avukatının, çalıştığı kuruma ait eşantyonları Yargıtay’da dağıtmak amacıyla yardım talep etmesi halinde, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 3.4 maddesi uyarınca, hâkimin bu istemi reddetmesinin uygun olacağı.
- Bir hâkimin, hâkimlik mesleğine atanmadan önce tanışmış olsa dahi, kamu iktisadi teşebbüsünün avukatından çalıştığı müesseseye ait eşantyon niteliğinde hediye verilmesi teklifini reddetmesi gerektiği.

YARGITAY
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARAR

Başvuru No: 2018/2

Karar No: 2018/1

Başvurucu: ..., Tetkik Hâkimi

Başvuru Tarihi: 21/12/2018

Karar Tarihi: 26/12/2018

Başvurunun Konusu: Yılbaşı ve bayramlarda hediye alma yasağının kapsamı.

1. Başvurunun konusu ve uygunluğu

1.1. Yargıtay Tetkik Hâkimi ..., başvurusunda özetle, kamu iktisadi teşebbüsünde avukatlık yapan bir okul arkadaşının hem kendisine hem de Yargıtay'daki bazı hukuk dairelerine, yılbaşı ve bayramlarda eşantiyon niteliğinde takvim, ajanda, kravat ve fular gibi malzemelerin gönderilmesi konusunda yardım istediğini belirterek, böyle bir talep karşısında nasıl bir cevap vermesinin uygun olacağı konusunda görüş istemiştir.

1.2. Yargıtay tetkik hâkimi olan başvuru, Yargıtay'da görev yaptığından, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin tanımlar kısmında belirtilen "hâkim" kavramına dâhil olması nedeniyle başvuru sıfatına sahiptir.

1.3. Bir hâkimin muhtemel bir davranışının etik ilkelere uygun olup olmadığına ilişkin olan bu soru, konu ve zaman itibarıyla Kurul'un yetkisine girmektedir.

2. Etik değer, ilke ve kurallar

2.1. Yılbaşı ve bayram günlerinde takvim, ajanda, kravat ve fular gibi malzemelerin bir hâkime ücretsiz olarak verilmesi "hediye" kapsamına girer.

2.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin m. 3.4 hükmüne göre, "Hâkimin, yargılama faaliyetine ilişkin olarak yaptığı, yapacağı veya yapmaktan kaçınması gereken herhangi bir eylem veya işleme ilişkin olarak, kendisi veya aile fertleri, hediye, borç, ağırlama, yarar, ayrıcalık veya lütuf gibi bir menfaat talep etmeyeceği gibi kabul de etmez. Hatta makul ölçüler çerçevesinde yargı görevinin ifasını etkilemeye yönelik olarak algılanabilecek diğer davranışlardan da kaçınır." Mutlak (istisnasız) hediye yasağına ilişkin bu madde, yargılamadan önce, yargılama sırasında ya da yargılamanın bitmesinden sonra herhangi bir şekilde

(uzaktan veya yakından) yargılama ile ilişkilendirilme ihtimali bulunan durumları düzenlemektedir. Bu kapsama, sonuçlanmış olup olmadığına bakılmaksızın, davanın tarafları, avukatları ya da bu kişilerin veya hâkimin yakın çevresi girmektedir. Hediye almanın mutlak olarak yasak olduğu hallerde, verilen ya da ikram edilen veya sağlanan ayrıcalığın niteliğine, niceliğine veya koşullarına bakılmaksızın her durumda reddedilmesi gerekir (Aydın, İ.-Saldırım, M.: Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri Kolaylaştırıcı El Kitabı, 2018, s.31,32).

2.3. Mutlak hediye alma yasağına ilişkin hallerde hâkim, hediye kabul edemeyeceği gibi mahkeme personelinin de hediye almaması konusunda gerekli tedbirleri almalıdır. Nitekim Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin m. 3.5 hükmüne göre, "Hâkim, yargı personelinin, yargılama faaliyetine ilişkin olarak yaptığı, yapacağı veya yapmaktan kaçınması gereken herhangi bir eylem veya işleme ilişkin olarak, hediye, borç, ağırlama, yarar, ayrıcalık veya lütuf gibi bir menfaat talep etmelerine ve kabul etmelerine izin vermez."

2.4. Yargılamayla ilişkilendirilmeyen veya ilişkilendirilme ihtimali bulunmayan hallerde hâkimlerin hediye kabul etmesi Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.13 maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre, "Hâkim hediye kabul etmez ancak; umuma açıklama konusundaki yasal gerekler ve hukuk gözetilmek suretiyle tarafgirlik görüntüsüne yol açmayacak veya yargısal görevlerin icrasında kendini etkileme izlenimi oluşturmayacak yüksek maddi değer taşımayan sembolik, hatıra kabilinden hediye, ödül ve benzeri şeyi alabilir. Uluslararası protokol, nezaket, teamül veya kurumsal nezaketin gerektirdiği hallerde hediye kabulü bu kapsam dışındadır. Mevzuatta belirlenen değer üzerindeki hediyeler kurum müzesinde saklanır. Hâkim beklentisi olduğu izlenimi verecek nitelikte hediye vermez."

3. Başvurunun değerlendirilmesi

3.1. Başvurunun esası, bir kamu iktisadi teşebbüsünün avukatı aracılığıyla Yargıtay'da hâkimlere takvim, ajanda, kravat, fular gibi malzemeleri hediye olarak verip veremeyeceği noktasında toplanmaktadır. Yukarıda açıklanan kurallar çerçevesinde sorunun, hâkimlerin hediye almalarına ilişkin esaslar çerçevesinde ele alınması gerekir.

3.2. Geçmişten bugüne hediye verme bir gelenek olarak görülmüş ve toplumsal yaşam içerisinde hediyeleşme kültürü ortaya çıkmıştır. Armağan kavramının eş anlamlısı olan hediye; Türk Dil Kurumu'na göre "birini sevindirmek, mutlu etmek, onurlandırmak, kutlamak için veya anı olarak verilen şey" olarak tanımlanmaktadır. Hediye verme "gönüllülük- iyi niyetli" veya "karşılıklılık-kötü niyetli" olmak üzere iki farklı amaç taşımaktadır. Gönüllülük esasına göre verilen hediyeler karşıdaki kişiyi mutlu etmeyi, ilişkileri güçlendirmeyi hedefleyebilir. Karşılıklılık esasına dayanan hediyeler ise zorunluluk hissi yarat-

mak, geri dönüş sağlamak gibi amaçlarla verilmektedir. Bunlardan ilkinde hediye verenin bir menfaat beklentisi bulunmazken, ikincisinde ise hediye veren kişi menfaatini gözeterek aldığı hizmeti kolayca ve hızlıca elde etme niyetine sahiptir. Nitekim hediyeler, zincirleme ilişkiler sistemi kurulmasını sağlayabilmekte, bunun neticesinde ise geleceğe ilişkin bir yatırım olarak algılanabilmektedir. Hediye veren ya da önemli hizmet sunan bir kişi, karşısındakini yükümlülük altına sokarak üstü örtülü talepte bulunabilmekte ya da üst konuma geçebilmektedir.

3.3. Diğer yandan hâkim ile halk arasındaki ilişkiden doğan güven duygusu, sisteme ve kuruma olan güvenin de belirleyicisi olmaktadır. Güvenin çeşitli kaynakları vardır. Bunlardan birincisi “kişiliğe dayalı güven”dir. Kişiliğe dayalı güvenin oluşmasında hâkimin kişilik özellikleri, dürüstlüğü, yetenekleri, mesleki becerisi ve tutarlı davranışları, karşısındaki kişilerde daha fazla güven duyma eğilimi oluşturmaktadır. İkinci tür güven ise “kurumsal güven” olarak isimlendirilebilir. Kurumsal güvende kişiler, kurumla ilgili iş ve işlemlerin kontrol ya da gözlem yapmaya gerek kalmadan kendiliğinden icra edileceğine inanırlar. Böylece bu güven hâkimin tarafsızlık ve tarafsız görünme sorumluluğunu da vurgulamış olmaktadır. Nitekim Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 2.4 ve 3.1 maddelerinde, bireysel ve kolektif olarak hâkimin, tarafsızlık ve dürüstlük bakımından halkın güvenini sağlama ve artırma ödevi düzenlenmiştir.

3.4. Kamu iktisadi teşebbüsü, tamamen özel hukuk hükümlerine göre faaliyetlerini yürütmekte olduğundan, başvuru dilekçesinden de açıkça anlaşıldığı üzere adli yargıda ve Yargıtay’da dava dosyaları bulunan bir kurumdur. Bu nedenle, somut başvuruya ilişkin olarak uygulanması gereken kural, yukarıdaki bentlerde değinilen genel ilkelerin yanı sıra Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 3.4 hükmüdür. Kamu iktisadi teşebbüsünün avukatının özellikle bazı hukuk dairelerine bu tür malzemeleri vermeyi teklif etmesi de yargılaması devam eden, sonuçlanmış ya da ileride gelmesi muhtemel dava dosyalarının dikkate alındığını göstermektedir.

3.5. Yargı organı, kontrolü devlete ait özel hukuk tüzel kişileri ile diğer kişiler arasında ayırım yapmamalıdır. Bir kamu iktisadi teşebbüsüne ait hediyelerin hâkimlere verilmesi, hâkimler tarafından kullanılması veya Yargıtay’da görülmesi, söz konusu kamu iktisadi teşebbüsünün taraf olduğu davaların diğer tarafı ile toplumun gözünde dürüstlük görüntüsünün sarsılmasına neden olabilir.

3.6. Kurulumuzdan görüş isteyen hâkimin de yukarıda açıklanan nedenle, belirtilen eşantyonları kabul etmesi uygun değildir. Her ne kadar, avukat olan arkadaşının tarafı olduğu davalar bakımından, o dosyalara bakmaması şeklinde bir önlem düşünülse dahi, bir hâkim reddedilmesine neden olabilecek davranışlardan da kaçınmakla yükümlüdür. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin m.2.5 hükmünde bu husus açıkça düzenlenmiştir. Bu maddeye göre, “Hâkim, davala-

rın duruşma, karar, temyiz veya diğer işlem aşamalarında, kendisini yargılama-
dan zorunlu olarak el çektirecek olayları makul ölçüler çerçevesinde asgariye
indirecek şekilde hareket eder, kendisinin ve ailesinin kişisel veya ekonomik
faaliyetlerini bu doğrultuda düzenler.”

4. Karar

4.1. Bir kamu iktisadi teşebbüsünün avukatının, çalıştığı kuruma ait eşanti-
yonları Yargıtay’da dağıtmak amacıyla yardım talep etmesi halinde, Yargıtay
Yargı Etiği İlkeleri’nin 3.4 maddesi uyarınca, hâkimin bu istemi reddetmesinin
uygun olacağına,

4.2. Bir hâkimin, hâkimlik mesleğine atanmadan önce tanışmış olsa dahi,
kamu iktisadi teşebbüsünün avukatından çalıştığı müesseseye ait eşantimon ni-
teliğinde hediye verilmesi teklifini reddetmesi gerektiğine,

4.3. Tavsiye niteliğindeki bu kararın başvurucuya tebliğine,

4.4. Kararın kişisel verilerden arındırılmış bir nüshasının Yargıtay’ın kurum
içi ağında (intranette) yayınlanmasına, oybirliği ile 26.12.2018 tarihinde karar
verildi.

II. HÂKİMİN REFERANS MEKTUBU DÜZENLEMESİ

Özet:

- Başvurucu hâkimin referans mektubu düzenlemesinin uygun olmadığı.

YARGITAY
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARAR

Başvuru No: 2018/1

Karar No: 2019/1

Başvurucu: ..., Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı

Başvuru Tarihi: 10/11/2018

Karar Tarihi: 24/1/2019

Başvurunun Konusu: Hâkimin referans mektubu düzenlemesi.

1. Başvurunun konusu ve uygunluğu

1.1. Başvurucu, sorumluluğu altında yürütülen "...Projesi" kapsamında kısa dönem ... Uzmanı olarak çalışan ...'ın proje kapsamında yaptığı çalışmalarla ilgili olarak, başka bir proje başvurusunda kullanmak üzere, kendisinden referans mektubu talep ettiğini, böyle bir referans mektubunu düzenlemesinin yargı etiği ilkelerine uygun olup olmadığı konusunda görüş bildirilmesini talep etmiştir.

1.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin tanımlar kısmında belirtilen "hâkim" kavramına görüş talep eden Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı da dâhil olup, başvuruca sıfatına sahiptir.

1.3. Hâkimin muhtemel bir davranışının etik ilkelere uygun olup olmadığına ilişkin olan bu soru, konu ve zaman itibarıyla Kurul'un yetkisine girmektedir.

1.4. Talep edilen taslak referans mektubunun içeriği İngilizce olup, 26.12.2018 tarihli Yargı Etiği Danışma Kurulu Ön İnceleme Yönergesi'ne göre, başvuruya konu belgelerin yabancı dilde olması halinde Türkçe'ye çevrilmesi gerektiğinden, bu eksiklik Sekreteryaya tarafından başvurucaya tamamlattırılmıştır.

2. Başvurunun nitelendirilmesi

2.1. Talep edilen taslak referans mektubunun içeriğinde, ... Projesinde çalışan ... Uzmanına ilişkin olarak aşağıdaki şekilde bir değerlendirme yer almaktadır.

"Sayın...'ın Yargıtay tarafından finanse edilen ve Yargıtay ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) işbirliğinde yürütülen ... Projesi için 2018 yılı Ağustos ayından itibaren ... Danışmanı olarak çalışmakta olduğunu teyit etmek amacıyla bu mektubu yazmaktayım. Göreve Ağustos 2018 tarihin-

de başlamış ve tahmini 40 ila 48 iş günü çalışmıştır. –Sayın ...’ın sorumlulukları arasında iletişim stratejisi ve eylem planı geliştirerek bu projeye destek olmak yer almaktadır. Yargıtay’ın iletişim stratejisi ve eylem planı içerisinde, yüksek mahkemeler, Adalet Bakanlığı, Barolar Birliği, üniversiteler, sivil toplum örgütleri, medya ve Türkiye’deki ilgili diğer paydaşlar ile daha verimli ilişkiler sürdürülmesi hedeflenmektedir. Böylelikle, yargı faaliyetlerine saygı duyulmasının sağlanması ve halkın güveninin artırılması için ön yargısız bir ortam oluşturulması amaçlanmaktadır.-Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay Başkanlığı, uzmanın performansından büyük memnuniyet duymakta ve iletişim faaliyetlerinin başarılı bir şekilde uygulanmasında Sayın ...’ın sağladığı değerli katkılar için teşekkür etmektedir.-Saygılarımla,”

2.2. Buradaki ifadeler, o şahsın kişiliğine ilişkin bir referans olmayıp, yaptığı işe ilişkin objektif bir değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Daha açık bir anlatımla, referans isteyen kişi değil, referans isteyen kişinin proje kapsamında yaptığı faaliyetlere ilişkin bir değerlendirmenin referans mektubunda yer alması talep edilmektedir.

3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar

3.1. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin Başlangıç kısmının son paragrafında, etik ilkelerin bir amacının da “mesleki davranış kurallarını tamamlamak” olduğu belirtilmiş olduğundan, hâkimin konu ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı bir davranışta bulunmamaya özen göstermesi gerekir. Bu itibarla, öncelikle hizmet sözleşmesi veya iş sözleşmesine ilişkin kanun hükümleri incelenmelidir. Türk Borçlar Kanunu’nun “Hizmet Belgesi” başlıklı 426’ncı maddesine göre, “İşveren, işçinin isteği üzerine her zaman, işin türünü ve süresini içeren bir hizmet belgesi vermekle yükümlüdür. -İşçinin açıkça istemde bulunması hâlinde, hizmet belgesinde onun işgörmekteki becerisi ile tutum ve davranışları da belirtilir. -Hizmet belgesinin zamanında verilmemesinden veya belgede doğru olmayan bilgiler bulunmasından zarar gören işçi veya işçiyi işe alan yeni işveren, eski işverenden tazminat isteyebilir.” Aynı konudaki, “Çalışma belgesi” başlıklı İş Kanunu’nun 28’inci maddesine göre ise “İşten ayrılan işçiye, işveren tarafından işinin çeşidinin ne olduğunu ve süresini gösteren bir belge verilir. Belgenin vaktinde verilmemesinden veya belgede doğru olmayan bilgiler bulunmasından zarar gören işçi veya işçiyi işine alan yeni işveren eski işverenden tazminat isteyebilir. -Bu belgeler her türlü resim ve harçtan muaftır.” Söz konusu hükümler, hâkimin işveren olması ya da kurumu adına işvereni temsil etmesi halinde uygulanabilir. Somut olayda ise, sözleşmenin tarafı olan işveren UNDP’dir. Bu nedenle, işveren olmayan veya işvereni temsil etmeyen başvuru hâkimin, talepte bulunan kişiye kanun gereği referans mektubu verme gibi bir mecburiyeti yoktur.

3.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin “Değer-3: Dürüstlük” başlığı altında

yer alan m.3.3.'e göre, "Hâkim, yargı görevini, kendisine veya başkalarına menfaat sağlamak amacıyla kullanmaz." Dolayısıyla referans isteyen kişinin yargının itibarını kullanmasına hâkimin izin vermemesi gerekir. Bu husus hâkimin tarafsızlığı konusunda kamuoyundaki güvenin sağlanması ve artırılması bakımından da önem taşımaktadır (Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri m.2.4).

3.3. Bangalor Yargı Etiği İlkelerinin Yorumunda, hâkimlerden talep edilen referans mektubu açısından şu ifadelere yer verilmiştir: "Hâkimin referans mektubu yazmasında bir sakınca yoktur, ancak hâkim tarafından iyi tanınmasına rağmen hâkimin pozisyonundan faydalanmak isteyen kişilere karşı dikkatli olunmalıdır. Referans mektupları konusunda, antetli kağıt genellikle, ancak hâkim yargısal çalışmaları sırasında söz konusu kişi hakkında kişisel bilgi edinmişse kullanılmalıdır. Aşağıda bazı tavsiyeler verilmiştir: 1. Hâkim tanımadığı bir kişi için referans mektubu yazmamalıdır. -2. Hâkim ancak (mahkeme çalışanının iş geçmişi hakkında referans istemesi gibi) olağan çalışma sırasında yazılacak türden bir referans mektubu yazabilir. Mektupta hâkimin şahsi bilgilerinin kaynağı ve kapsamı yer almalı, mektup hakkında bilgi verilen kişiye veya kuruluşa doğrudan gönderilmelidir. Hâkimin şahsi çalışanları için, örneğin iş değiştirmek isteyen bir kâtip için, genel referans mektubu hazırlanarak "İlgili makama" ibaresi kullanılabilir..." (Commentary on the Bangalore Principles of Judicial Conduct (Commentary). (2007). Vienna Austria: UNO-DC Publication, p.148)

4. Etik değerlendirme

4.1. Referans mektubu istemek, belli süre ile bir yerde veya işte çalışanların en doğal hakkıdır (TBK m.426). Bir hâkimle birlikte çalışmak bu hakkın kullanılmasına engel olmamalıdır. Ancak somut olayda başvuru hâkim, referans isteyen çalışan hakkında bilgi sahibi ise de, işveren veya işveren temsilcisi konumunda değildir. Dolayısıyla hâkimin referans mektubu vermemesi, hizmet sözleşmesi ile çalışan kişinin referans isteme hakkının ihlal edilmesine yol açmamaktadır. Referans isteyen, yasal hakkını kullanarak sözleşmede işveren konumunda olan UNDP'den referans talep edebilir.

4.2. Makul bir kişinin gözünde, hâkimin referans mektubu vermesinin birtakım farklı algılara neden olabileceği düşünülmelidir. Ancak referans mektubunun içeriği doğru bir şekilde yazıldığı zaman, olası yanlış algılardan kaynaklanan riskler azalır. Bu nedenle, öncelikle referans mektubu gerçeği ifade etmeli ve referans isteyen çalışan çalıştığı konu ile sınırlı olmalıdır. Referans mektubu, salt bir hâkim tarafından düzenlendiği için referans isteyen haksız bir yarar sağlamamalıdır. Öte yandan, referans mektubu yazarken bir hâkim;

a) Halkın yargının dürüstlüğüne ve tarafsızlığına olan güvenini güçlendirme ödevi ile tutarlı olmalı,

b) Çalışma performansını değerlendirmeye yeterli olacak ölçüde ve sürede tavsiye ettiği kişi ile birlikte çalışmaktan kaynaklanan gözlem ve deneyime sahip olmalı,

c) Yargının itibarının, kendisinin veya başkasının çıkarları için kullanılmadığından emin olmalı,

d) Başkası tarafından verilmesinin mümkün olması veya daha iyi bir değerlendirici bulunması halinde, referans mektubu vermemeli,

e) Haklı gerekçeleri mevcut değil ise makamına ilişkin antetli kağıt kullanmaktan özenle kaçınmalı,

f) Referans olduğu kişiye ilişkin şahsi bilgilerinin kaynağının ne olduğunu mektupta yazmalıdır.

5. Karar

5.1. Yukarıda açıklandığı üzere ve özellikle 4.1 ve 4.2-d bentlerinde gösterilen nedenlerle, başvuru hâkimin referans mektubu düzenlemesinin uygun olmadığına,

5.2. Tavsiye niteliğindeki bu kararın başvurucuya tebliğine,

5.3. Kararın kişisel verilerden arındırılmış bir nüshasının Yargıtay'ın kurum içi ağında (intranette) yayınlanmasına, 24.1.2019 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

III. HÂKİMİN TELEVİZYONDA BİLGİ YARIŞMASINA KATILMASI

Özet:

- Başvurucu hâkimin TRT-1’de yayımlanan “3’te 3 Tarih” isimli bilgi yarışmasına katılmasının uygun olmadığı.

YARGITAY
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARAR

Başvuru No: 2019/1

Karar No: 2019/2

Başvurucu: ..., Tetkik Hâkimi

Başvuru Tarihi: 2/1/2019

Karar Tarihi: 24/1/2019

Başvurunun Konusu: Hâkimin televizyonda yayımlanan bilgi yarışmasına katılması hakkında.

1. Başvurunun konusu ve uygunluğu

1.1. Başvurucu, katılımcıların tarih bilgisini ölçen TRT-1’de yayımlanan “3’te 3 Tarih” isimli, seviyeli bir yarışma programına iştirak etmek istediğini belirterek, böyle bir yarışma programına katılmasının yargı etiği ilkelerine uygun olup olmadığı konusunda tavsiye talep etmiştir.

1.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin tanımlar kısmında belirtilen “hâkim” kavramına tavsiye talep eden Yargıtay tetkik hâkimi de dâhil olup, başvuru sıfatına sahiptir.

1.3. Hâkimin muhtemel bir davranışının etik ilkelere uygun olup olmayacağına ilişkin bu tavsiye istemi, konu ve zaman itibarıyla Kurul’un yetkisine girmektedir.

2. Başvurunun nitelendirilmesi

2.1. Tavsiye istemine konu yarışmanın bir tarih profesörünün danışmanlığında hazırlandığı ve düzenlendiği, soruların da programı yöneten sunucu tarafından yarışmacılara yöneltildiği anlaşılmaktadır.

2.2. Yarışmacılara sorulan sorular değerlendirildiğinde, tarih bilgisini ölçmeye yönelik muhtelif soruların, genel itibarıyla kolay sorulardan başlanarak, giderek zorlaşan bir seyir izlediği görülmektedir. Tüm soruları bilen yarışmacıya 1.000.000. TL ödül verildiği, ancak soruların tamamını bilememesi nedeniyle daha önce elenen yarışmacıların da doğru cevap verdikleri ölçüde para ödülü kazanabildikleri, yarışma programının internetten de izlenebilen video kayıtlarından anlaşılmıştır.

2.3. Programda, eğitim durumları ve meslekleri de dâhil olmak üzere yarışmacılara bazı sorular yöneltildiği gibi kazanılacak paranın nasıl harcanaca-

ğına dair sohbet amaçlı diyaloglara da yer verilebilmektedir. Bunun yanında, program sunucusu tarafından her bir sorudan önce kazanılacak para ödülü konusunda hem yarışmacıya hem de izleyenlere yönelik kısa bilgilendirmeler yapılmaktadır.

2.4. Başvuru yapılmasından sonra, ön eleme ve mülakat sürecinden başarıyla geçenler televizyonda yayımlanan ödüllü yarışma programına katılmaya hak kazanabilmektedir. Başvurucu sayısının çok olmasından dolayı bu sürecin bazen uzun zaman aldığı yapılan incelemeden anlaşılmıştır.

3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar

3.1. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 4'üncü değeri "Mesleğe Yaraşırılık" olarak kabul edilmiş olup, "Mesleğe yaraşırılık ve bunun görüntü olarak ortaya konulması, hâkimin tüm faaliyetlerinin ifası için vazgeçilmez unsurdur." ilkesine yer verilmiştir. Bu nedenle, hâkimin tüm faaliyetlerinde hem mesleğe yaraşır şekilde davranması hem de bunu görüntü olarak ortaya koyması, etik bir yükümlülüktür. Söz konusu yarışma programında bilgi ölçmenin yanı sıra "ödü kazanma" unsuru da öne çıkmaktadır. Özellikle yarışmanın jeneriğinde, sorular sorulurken ve yarışma sırasında sunucu ile yapılan diyaloglarda, "para ödülü" teması, hem içerik hem de görüntü bakımından sık sık vurgulanmaktadır. Bu nedenle, yarışma programına katılanın öncelikli amacı "para ödülü kazanmak" olmasa dahi bu husus yarışmanın kamuya yansıyan ve öne çıkan karakteristik bir özelliğidir. Yargıtay Etik İlkeleri'nin 4.13 maddesine göre, "Hâkim hediye kabul etmez ancak; umuma açıklama konusundaki yasal gerekler ve hukuk gözetilmek suretiyle tarafgirlik görüntüsüne yol açmayacak veya yargısal görevlerin icrasında kendini etkileme izlenimi oluşturmayacak yüksek maddi değer taşımayan sembolik, hatıra kabilinden hediye, ödü ve benzeri şeyi alabilir. Uluslararası protokol, nezaket, teamül veya kurumsal nezaketin gerektirdiği hallerde hediye kabulü bu kapsam dışındadır. Mevzuatta belirlenen değer üzerindeki hediyeler kurum müzesinde saklanır. Hâkim beklentisi olduğu izlenimi verecek nitelikte hediye vermez." Yarışma programında ödül olarak "para" verildiği dikkate alındığında, söz konusu ödülün "maddi değer taşımayan, hatıra kabilinden" bir şey olarak kabulüne olanak bulunmamaktadır. Aynı nedenle, yarışma sonucu verilen ödül, uluslararası protokol, nezaket, teamül veya kurumsal nezaketin gerektirdiği haller kapsamında da değildir.

3.2. Hâkim, sürekli olarak halkın gözlemine ve kendisi hakkında yorum yapmasına maruz kalacaktır. Bu nedenle sıradan vatandaşın yük olarak gördüğü birtakım sınırlamaları kabul etmelidir. Söz konusu davranışlar, toplumun diğer üyeleri tarafından gerçekleştirildiğinde olumsuz kabul edilmeyecek olsa dahi, hâkim bu sınırlamalara özgürce ve gönüllü olarak katlanmalıdır. Bu durum hâkimin hem mesleki hem de özel hayatı için geçerlidir. Hâkimin davranışının yasal olması konuyla ilgili olsa da, doğruluğunun tam ölçütü değildir.

(Commentary on the Bangalore Principles of Judicial Conduct (Commentary). (2007). Vienna Austria: UNODC Publication. p.114). Nitekim, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin m.4.2 hükmünde de yargı etiğinin bu evrensel ilkesi "Hâkim, daima halkın gözü önünde olduğundan, normal bir vatandaşa göre külfet olarak nitelendirilebilecek kişisel sınırlamaları kabullenir, bunlara isteyerek uyar." şeklinde aynen benimsenmiştir. Diğer kamu görevlileri ya da yargı faaliyetleri konusunda görev alan kişiler bakımından uygulanmayan kişisel sınırlamalar, bazı hallerde hâkim için uygulanabilir. Bu nedenle, kamu görevlilerinin ve hatta avukat gibi yargı faaliyetlerinde görev alan toplumun diğer fertlerinin katılabileceği bazı faaliyetler, hâkimler için uygunsuz sayılabilir.

3.3. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin Başlangıç kısmının son paragrafında, etik ilkelerin bir amacının da "mesleki davranış kurallarını tamamlamak" olduğu belirtilmiş olduğundan, hâkimin konu ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı bir davranışta bulunmamaya da özen göstermesi gerekir. Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun (HSK) 48'inci maddesinin 3'üncü fıkrasına göre, "Hâkim ve savcılar, Adalet Bakanının izin vermesi koşuluyla adalet yüksekokulları ile hizmet öncesi, hizmet içi ve bir üst göreve hazırlama kurslarında meslek ile ilgili konularda ders ve konferans verebilirler. Hâkim ve savcılar, kanunlarda belirlenenlerden başka, resmî ve özel hiçbir görev alamazlar, *kazanç getirici faaliyetlerde bulunamazlar*. Eşlerinin, reşit olmayan veya kısıtlanmış çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini Adalet Bakanlığına onbeş gün içinde bildirmekle yükümlüdürler." Hâkimlerin ödüllü yarışma programlarına katılmalarına izin verildiği takdirde, televizyonda yayınlansın veya yayınlanmasın bu tür faaliyetlerinden gelir elde etmeleri, HSK m.48/3 çerçevesinde tartışmaya açılabilir ve mesleki davranış kurallarının ihlal edildiği yönünde olası şikâyetler gündeme gelebilir. Dolayısıyla, hâkimlerin mesleki davranış kurallarının ihlali olarak yorumlanabilecek faaliyetlerden uzak durmaları, yargı görevinin özenle yerine getirilmesi bakımından büyük önem taşır. Bir hâkim, yapmayı düşündüğü davranışın etik ilkelere uygunluğunu değerlendirirken, diğer mesleki davranış kurallarını da dikkate almalı ve bu kuralları ihlal etmediğinden emin olmalıdır.

3.4. Hâkim, toplumdan soyutlanmamak amacıyla yargı dışı uygun faaliyetlere katılabilir. Yargı makamının itibarını zedelediği ve yargısal görevlerini gereği gibi yerine getirmesine engel olmadığı müddetçe hâkim, sanat, spor, diğer sosyal ve eğlence amaçlı faaliyetlere katılabilir. Farklı bir alanda çalışmak, hâkime ufkunu genişletme fırsatı tanır, hukuk mesleğindeki görevlerinden edindiği bilgilere ek olarak, toplumdaki sorunlar hakkında farkındalık kazanmasına yardımcı olur. Ancak, hâkimin görevlerinin ifası sırasında bağımsız ve tarafsız olması ve öyle görünme sorumluluğunu yerine getirmesi ile topluma karışması arasında makul bir denge olmalıdır. (Commentary, p.166, Yargıtay Etik İlkeleri 4.14). Ayrıca hâkim, yargı dışı faaliyetlerine ayırdığı emek, zaman

ve çaba nedeniyle yargı görevini ihmal etmemelidir. Nitekim, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 6.1. maddesine göre, "Yargı görevi, hâkimin diğer tüm faaliyetlerinden üstün ve önceliklidir." Dolayısıyla hâkim, mesleki faaliyetlerini yargı görevine hasreder. Yargı görevi yalnız mahkemedeki görev ve sorumlulukların ifasını ve karar verilmesini değil, aynı zamanda yargı görevine veya mahkemenin işleyişine ilişkin olan diğer görevleri de içerir (Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri m.6.2). Hâkimin yargı dışı faaliyeti söz konusu olduğunda, uygulanan kriterlerden bir tanesi de söz konusu faaliyetin aşırı ölçüde hâkimin zamanını almamasıdır (Commentary, p.167/b). Yargı dışı faaliyetlerin mesai saatleri dışında gerçekleşmiş olması, sadece bu nedenle hâkimin söz konusu faaliyetlere aşırı zaman ayırmadığı anlamına gelmez. Yargıtay Etik İlkeleri m.6/3 hükmüne göre, "Hâkim, özellikle çalışma saatlerine kendisi riayet ettiği gibi idaresi altındaki kişilerin de çalışma saatlerine uymasını sağlar." hükmünün yanında, m.6.1'deki hükme de yer verilmesi, hâkimin mesai saatlerine uymanın yanı sıra kendisini mesleğine adanması ve mesleği ile özdeşleşmesinin de etik bir yükümlülük olarak kabul edildiğini göstermektedir. Bu yorum, Yargıtay Etik İlkeleri'nin 6.11 maddesinde yer alan "Hâkim, yargı bağımsızlığının muhafazası için temel unsur olan halkın güvenini güçlendirecek şekilde, yargı etiğiyle ilgili yüksek standartlar sergiler ve bu standartları yüceltir." hükmü ile de tutarlıdır. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri, evrensel düzeyde kabul edilen yargı etiği ilkeleriyle uyumlu şekilde, hâkimlerin sadece toplum tarafından kınanan bir davranışta bulunmasını yasaklamamakta, bunun ötesinde, yargı etiğine ilişkin değerlerin yüceltilmesi ve güçlendirilmesine ilişkin yüksek standartlar da hedeflemektedir. Nitekim, Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin Yorumu'nda da aynı yönde açıklamalar ve uyarılar yer almaktadır. Yorum'a göre, "Bir hâkimin asli görevi, temel unsurları, hukukun yorumlanmasına ve uygulanmasına dayanan davaların görülmesi ve karara bağlanması olan yargı fonksiyonun usulüne göre yerine getirilmesidir. ... Hâkimin yargısal görevini yerine getirme kapasitesini düşürüyorsa, hâkim, yargı dışı faaliyetlere fazladan zaman ayırma isteğine karşı direnmelidir. Özellikle bir hizmet bedelinin ödenmesi söz konusuysa, bu faaliyetler için aşırı derecede özen ve zaman harcanması riski vardır. Bu durumda, makul bir gözlemci, hâkimin resmi gelirini arttırmak amacıyla yargı dışı görevleri kabul ettiğinden şüphelenebilir (Commentary, p.195)." Aynı düşünce biçimi hiç şüphe yok ki para ödüllü yarışmalar bakımından da geçerlidir. Bu yarışmalar için yapılacak başvurular, ön eleme ve mülakat aşamalarının yanı sıra, daha çok doğru cevap vermek ve dolayısıyla daha çok para ödülü kazanmak için gösterilen çaba, yargı dışı faaliyete aşırı derecede özen ve zaman harcanması riski doğurabilir. Böyle bir durum da hâkimin yargısal görevini yerine getirme kapasitesinin azalmasına yol açar. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin Yorumu'nda ifade edildiği üzere makul bir gözlemci, böyle bir düşüncesi ya da davranışı olmasa dahi hâkimin aldığı maaş dışında ilave gelir elde etmek

amacıyla yarışmaya katıldığını düşünebilir ya da bu konuda ciddi bir şüphe duyabilir. Şüphesiz ki kamuoyunda oluşabilecek bu tür bir izlenim, hâkimin halkın güvenini güçlendirecek şekilde yargı etiğiyle ilgili yüksek standartlar sergilemesi ve bu standartları yüceltmesi ödevi ile tutarlı sayılamaz.

4. Etik değerlendirme

4.1. “Para ödülü”, yüksek maddi değer taşımayan sembolik veya hatıra kabiline bir şey olarak nitelendirilemez. Bu nedenle hâkimin, para ödüllü bir yarışma olan “3’te 3 Tarih” isimli yarışma programına katılması Yargıtay Etik İlkeleri’nin 4.13 maddesinin açıklığı karşısında uygun değildir (Bkz. §3.1.). Böyle bir sınırlamanın, toplumdaki normal bir kişi veya diğer kamu görevlileri bakımından geçerli olmadığının savunulması mümkün olsa dahi hâkimlik görevi, normal bir vatandaşın göre kulfet olarak nitelendirilebilecek kişisel sınırlamaları kabullenmeyi ve bunlara isteyerek uymayı gerektirmektedir (Bkz. §3.2.)

4.2. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin Yorumu’na göre, “Yargıya duyulan güven yalnızca yargı üyelerinin yetkinliğine değil, aynı zamanda *itibarına* ve ahlaki doğruluğuna dayalıdır. Bir hâkim yalnızca “iyi bir hâkim” olmamalı, aynı zamanda “iyi bir insan” olmalıdır. Ancak bunun ne anlama geldiği konusundaki görüşler, toplumun değişik kesimleri arasında farklılık göstermektedir. Halkın bakış açısıyla hâkim, yalnızca üzerine hukukun üstünlüğü ve demokrasinin temellerinin kurulu olduğu adalet ve gerçek ideallerine hizmet etmek için değil, aynı zamanda bunları bünyesinde barındırmak üzere yemin etmiştir. Buna göre, hâkimin kişisel nitelikleri, davranışları ve çizdiği imaj (genel görünüş veya izlenim) bir bütün olarak yargı sistemini ve halkın bu sisteme duyduğu güveni etkilemektedir. (Commentary, p.109). İşte bu nedenle hâkimin yargısal görevlerindeki yetkinliği kadar, toplumdaki genel görünüşü ve bıraktığı izlenim de büyük önem taşımaktadır. Başvuruya konu yarışma incelendiğinde, hâkimin kontrolü dışındaki nedenlerden dolayı mesleğe yaraşırılık görüntüsü üzerinde bazı riskler oluşturabileceği öngörülebilmektedir. Yukarıda açıklandığı üzere hâkimler, sürekli olarak halkın gözlemine ve onlar hakkında yorum yapılmasına maruz kalırlar (§ 3.2). Yarışmacının program sırasında kendisini hâkim olarak tanıtmaması halinde dahi meslektaşları, yargı personeli, baktığı davanın tarafları, görev yaptığı yerdeki avukatlar tarafından kim olduğu kolaylıkla anlaşılacaktır. Sosyal medya ve internet gibi iletişim araçlarıyla bu durum daha geniş bir çevreye kolaylıkla yayılabilir. Özellikle de yarışma sırasında oluşabilecek tipik olmayan durumlar, yorumlar, diyaloglar veya yanıt verilemeyen soruların niteliği bile hâkimin mesleğe yaraşırılık görüntüsü bakımından bazı risklere yol açabilir. Nitekim, başvuru konusu yarışma programının bir bölümünde “30 Ağustos Zafer Bayramı” hakkındaki sorunun bilinmemesi, internet sitelerinde ve sosyal medyada gündem olmuş, özellikle de sunucunun

bu konuda yarışmacıya yüklendiği şeklinde haberleştirilmiştir. Hâkim, muhtemel davranışının yargı etiğine uygunluğunu değerlendirirken, bu tür olasılıkların gerçekleşmesinin mesleğe yaraşırılık görüntüsü üzerinde oluşturabileceği olumsuz etkileri de göz önünde tutmalıdır.

4.3. Etik ilkeler, değerler üzerine inşa edilmiştir. Bu değerler, bazen ceza hukuku bazen de disiplin hukuku ile korunabilir. Etik davranış ilkelerinin hukuk alanında düzenlenmiş olması ve hatta bu ilkelerin ihlal edilmesinin disiplin veya ceza yaptırımına tabi tutulması, mesleki davranış kuralını, etik bir ilke olmaktan çıkarmaz. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin Başlangıç kısmının son paragrafında, "hâkimler üzerinde bağlayıcı mesleki davranış kurallarını tamamlamak amacıyla,..." etik ilkelerin düzenlendiği açıkça belirtilerek, disiplin ve ceza hükümlerinin hâkimler açısından uygulanmaya devam edileceği açıkça vurgulanmıştır (Aydın, İ.-Saldırım, M.:Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri Kolaylaştırıcı El Kitabı, Ankara 2019, s.35). Bu itibarla, yargı etiğine ilişkin herhangi bir sorunun, disiplin işlemine veya ceza soruşturmasına konu olma ihtimali gözden uzak tutulmamalıdır. Hâkim, etik ilkeler ile disiplin veya ceza hükümleri arasındaki ilişkiyi her zaman dikkate alarak, muhtemel bir davranışının uygun olup olmayacağını değerlendirmelidir. Konuya ilişkin HSK'nın 48'inci maddesinin, iştirak edilen yarışma programlarında ya da benzeri yargı dışı faaliyetlerde disipline ilişkin bir sorun teşkil edip etmeyeceği detaylı bir şekilde değerlendirilmelidir. İlk bakışta, sorun teşkil etmeyecek gibi görünen yargı dışı bir faaliyet, önceden öngörülme-yen bazı koşulların etkisi ile hâkimin disiplin sorumluluğu bakımından pürüzlere neden olabilir. Etik ilkelerde öngörülen bu tür kısıtlamaların bir kalkan işlevi görerek, hâkimi muhtemel disiplin soruşturmalarına muhatap olmaktan da koruyabileceği gözetilmelidir.

4.4. Hâkimin yargı dışı faaliyetlerinin uygunluğu değerlendirilirken, zaman ve emek harcadığı konunun niteliği de bazı hallerde önem taşımaktadır. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.11 maddesine göre hâkim, "Yargı görevlerini doğru bir şekilde yerine getirmek kaydıyla hukuk, hukuk sistemi, adaletin idaresi veya bunlarla ilintili diğer konularda yazı yazabilir, konferans verebilir, ders verebilir ve diğer etkinliklere katılabilir." Bu kurala benzer şekilde Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.14.1 ve 4.14.2 maddesinde de hâkime, böyle bir olanak sunulmuştur. Değinilen bu maddeler hâkimin hukuk, hukuk sistemi ve adalet yönetimi konularında "toplumu eğitme" ve "hukuk eğitimine katılma" yönündeki faaliyetlerini, diğer yargısal olmayan faaliyetlerinden ayırmaktadır. Bunun nedeni, Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin Yorumu'nda şu şekilde açıklanmıştır: "Hâkim, kendi yargı çevresi içinde ve dışında, hukuk, hukuk sistemi ve adalet yönetimi gibi konulara katkı sağlayabilecek benzersiz bir konumdur. Bu katkılar konuşma, yazma, ders verme veya diğer yargısal görev harici faaliyetlere katılma şeklinde olabilir. Yargısal yükümlülüklerini yerine getirmesine

mani olmaması şartıyla ve zamanı yettiğinde, hâkim söz konusu faaliyetlerde bulunmaya teşvik edilmelidir.” (Commentary, p.156). Hukuk eğitime katılma bakımından da hâkimlerin bu tür mesleki faaliyetlerinin kamu menfaatine olduğu ve teşvik edilmesi gerektiği belirtilmiştir (Commentary, p.157). Nitekim, Delaware Eyaleti Yargı Etiği Danışma Komitesi (Komite), yargı dışı faaliyetlerin her bir olayın özelliğine göre değerlendirmesi gerektiğini belirttikten sonra, bir hâkimin İspanyolların Meselelerine İlişkin Konsorsiyum’da başkan olarak görev almasını uygun bulmamıştır. Komite, öncelikle söz konusu Konsorsiyum’un, üyelerine ekonomik veya politik bir avantaj sağlamadığını, yargının tarafsızlığına olumsuz bir etkisinin olmadığını ve mahkemedeki davalarda taraf olmadığını tespit etmiştir. Ancak kararda, Konsorsiyum’un hukukun, hukuk sisteminin ya da adalet yönetiminin gelişmesine bir katkısının bulunmadığı, daha çok tarih, eğitim ve kültür konularında faaliyet gösterdiği belirtilerek, hâkimin böyle bir Konsorsiyum’da görev almasının uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. (Judicial Ethics Advisory Committee of the State of Delaware, November 28, 2006, JEAC 2006-7). Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nde de benimsenen bu anlayışa uygun olarak, hâkimin yargısal görevleri dışındaki faaliyetlerinin hukukun, hukuk sisteminin ve adalet yönetiminin daha da geliştirilmesine yönelik olup olmadığı da önemlidir. Bu bakımdan da konu ele alındığında, tarih bilgisini ölçmeye yönelik bir yarışmanın, hâkimin adalet yönetiminin veya hukuk sisteminin daha da gelişmesine yönelik olarak “toplumu eğitme” ve “hukuk eğitime katılma” ödevi ile de bir tutarlılığı bulunmamaktadır.

5. Karar

5.1. Yukarıda açıklandığı üzere, başvuru hâkimin TRT-1’de yayımlanan “3’te 3 Tarih” isimli bilgi yarışmasına katılmasının uygun olmadığına,

5.2. Tavsiye niteliğindeki bu kararın başvurucuya tebliğine,

5.3. Kararın kişisel verilerden arındırılmış bir nüshasının Yargıtay’ın kurum içi ağında (intranette) yayınlanmasına, 24.1.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

IV. CUMHURİYET SAVCISININ SEMİNERLERE KATILMASI

Özet:

- Yargıtay Cumhuriyet savcısının Türkiye Barolar Birliği ile baroların birlikte düzenlediği mesleki bilgilendirme toplantısına, kararda açıklanan esasları gözetmek koşuluyla katılmasının etik açıdan uygun olduğu.

YARGITAY
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARAR

Başvuru No: 2019/2

Karar No: 2019/3

Başvurucu: ..., Yargıtay Cumhuriyet Savcısı

Başvuru Tarihi: 6/3/2019

Karar Tarihi: 14/3/2019

Başvurunun Konusu: Cumhuriyet savcısının avukatların eğitimine ilişkin olarak Türkiye Barolar Birliği ile baroların işbirliğinde düzenlenen seminerlere katılması.

1. Başvurunun konusu ve uygunluğu

1.1. Başvurucu, Türkiye Barolar Birliği ile baroların işbirliğinde, avukatlara yönelik hafta sonları düzenlenen mesleki bilgilendirme toplantılarına konuşmacı olarak davet edildiğini belirterek, bu tür eğitim çalışmalarına katılmasının yargı etiği ilkelerine uygun olup olmadığı konusunda tavsiye talep etmiştir.

1.2. Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri'nin "Yargı Etiği Danışma Kurulu" başlıklı 4'üncü maddesi, "Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin Yargı Etiği Danışma Kurulu'na ilişkin hükümleri Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri için de uygulanır." hükmünü içerdiğinden, tavsiye talep eden Yargıtay Cumhuriyet savcısı, başvuru sıfatına sahiptir.

1.3. Yargıtay Cumhuriyet savcısının muhtemel bir davranışının etik ilkelere uygun olup olmayacağına ilişkin bu tavsiye istemi, konu ve zaman itibarıyla Kurul'un yetkisine girmektedir.

2. Başvurunun nitelendirilmesi

2.1. Tavsiye istemine konu mesleki bilgilendirme toplantılarının Türkiye Barolar Birliği ile baroların işbirliğinde düzenlendiği, bu tür eğitim çalışmalarında konuşmacıların mesleki bilgi ve deneyimlerini katılımcılarla paylaştığı, ayrıca bir ücret ödenmediği, programın soru-cevap ve plaket takdimi ile sona erdiği yapılan inceleme ve gözlemlerden anlaşılmaktadır.

2.2. Baroların eğitim seminerlerine hâkim ve Cumhuriyet savcılarının dışında, akademisyenlerin ve belli bir mesleki bilgi ve deneyimi bulunan, özellikle de kitap yazmış başka hukukçuların da konuşmacı olarak davet edilebildiği, bu tür toplantılara ilişkin ses ve görüntülerin zaman zaman sosyal medya üzerin-

den de paylaşıldığı açık kaynaklarından derlenen bilgilerden gözlemlenmiştir.

2.3. Seminer için Cumhuriyet savcısına “konferans ücreti”, “huzur hakkı” ya da benzeri isimler adı altında bir bedel ödenmediği, sadece ulaşım ve konaklama ücretinin düzenleyici kurumlar tarafından karşılandığı, başvurucunun dilekçesinden anlaşılmaktadır. Bu nedenle söz konusu eğitim çalışmalarına Cumhuriyet savcısının sağladığı katkının, “gelir getiren” ya da “mali bir menfaat sağlayan” karakteristik bir özelliği bulunmamaktadır.

3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar

3.1. Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri’nin “5.Özel Yaşamda Davranışlar” başlığı altında düzenlenen m.5.6 hükmüne göre Cumhuriyet savcıları, “Dürüstlük ve tarafsızlıklarına gölge düşürebilecek hiçbir hediye, ödül, yarar, teşvik veya ağırlamayı kabul etmezler.” Bu maddede geçen hediye ve ödüllerin, hangi hallerde Cumhuriyet savcılarının dürüstlük ve tarafsızlıklarına gölge düşürebileceğine ilişkin açık bir hüküm bulunmadığından, Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri’nin “Yorumlama” başlıklı 3’üncü maddesindeki atıf gözetilerek, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri göz önünde bulundurulmalıdır. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 4’üncü değeri “Mesleğe Yaraşırılık” olarak kabul edilmiş olup, “Mesleğe yaraşırılık ve bunun görüntü olarak ortaya konulması, hâkimin tüm faaliyetlerinin ifası için vazgeçilmez unsurdur.” ilkesine yer verilmiştir. Bu nedenle, hâkimin ve Cumhuriyet savcısının tüm faaliyetlerinde hem mesleğe yaraşır şekilde davranması hem de bunu görüntü olarak ortaya koyması, etik bir yükümlülüktür. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.13 maddesine göre, “Hâkim hediye kabul etmez ancak; umuma açıklama konusundaki yasal gerekler ve hukuk gözetilmek suretiyle tarafgirlik görüntüsüne yol açmayacak veya yargısal görevlerin icrasında kendini etkileme izlenimi oluşturmayacak *yüksek maddi değer taşımayan sembolik, hatıra kabilinden hediye, ödül ve benzeri şeyi alabilir.*” Bu hükümler dikkate alındığında, eğitim seminerine katılan Cumhuriyet savcısının, program sonunda *yüksek maddi değer taşımayan ve tüm konuşmacılara da verilen sembolik, hatıra kabilinden* plaket kabul etmesi yargı etiği ilkelerine aykırılık oluşturmaz. Ayrıca, etkinliklerin il dışında gerçekleştirilmesi dolayısıyla ulaşım giderlerinin ve eğitim süresi ile sınırlı olarak misafirperverlik seviyesinin olağan ve mütevazı sınırlarını aşmayan ağırlama ve konaklamanın düzenleyici kurumlar tarafından karşılanması, Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri’nin m.5.6 hükmünü ihlal etmez.

3.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin Başlangıç kısmının son paragrafında, etik ilkelerin bir amacının da “mesleki davranış kurallarını tamamlamak” olduğu belirtilmiş olduğundan, başvurucunun konu ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı bir davranışta bulunmamaya da özen göstermesi gerekir. Hâkimler ve

Savcılar Kanunu'nun (HSK) 48'inci maddesinin 3'üncü fıkrasına göre, "Hâkim ve savcılar, Adalet Bakanının izin vermesi koşuluyla adalet yüksekokulları ile hizmet öncesi, hizmet içi ve bir üst göreve hazırlama kurslarında meslek ile ilgili konularda ders ve konferans verebilirler." Bu hüküm dışında, hâkim ve Cumhuriyet savcılarının ders, konferans ya da benzeri etkinliklere katılması konusunda, ilgili mevzuatı incelemesi ve gerekirse izin vermeye yetkili makamdan mevzuatın nasıl yorumlandığı ve uygulandığı konusunda yazılı görüş sorması, daha sonra ortaya çıkabilecek olağan dışı olaylardan kaynaklanabilecek risklerin önlenmesi bakımından uygun olur.

3.3. Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri'nin "5.Özel Yaşamda Davranışlar" başlığı altında düzenlenen m.5.1 hükmüne göre Cumhuriyet savcıları, "Özel yaşamlarındaki davranış ve faaliyetleriyle mesleğin onuruna, dürüstlüğüne ve tarafsızlığına gölge düşürmezler ve makul ölçüler çerçevesinde böyle bir algıya yol açmazlar." Cumhuriyet savcılarının özel yaşamlarına ilişkin somut olaya özgü açık bir hüküm bulunmadığından, Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri'nin "Yorumlama" başlıklı 3'üncü maddesindeki atıf gözetilerek, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri göz önünde bulundurulmalıdır. Yargı Etiği Danışma Kurulu'nun 24/1/2019 tarih ve 2019/2 K. sayılı kararında(§3.4.) da belirtildiği üzere, "Hâkim, toplumdan soyutlanmak amacıyla yargı dışı uygun faaliyetlere katılabilir. Yargı makamının itibarını zedelediği ve yargısal görevlerini gereği gibi yerine getirmesine engel olmadığı müddetçe hâkim, sanat, spor, diğer sosyal ve eğlence amaçlı faaliyetlere katılabilir. Farklı bir alanda çalışmak, hâkime ufkunu genişletme fırsatı tanır, hukuk mesleğindeki görevlerinden edindiği bilgilere ek olarak, toplumdaki sorunlar hakkında farkındalık kazanmasına yardımcı olur. Ancak, hâkimin görevlerinin ifası sırasında bağımsız ve tarafsız olması ve öyle görünme sorumluluğunu yerine getirmesi ile topluma karışması arasında makul bir denge olmalıdır. (Commentary on the Bangalore Principles of Judicial Conduct (2007). Vienna Austria: UNODC Publication. (Commentary), p.166; Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri 4.14). Ayrıca hâkim, yargı dışı faaliyetlerine ayırdığı emek, zaman ve çaba nedeniyle yargı görevini ihmal etmemelidir."

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, söz konusu eğitim faaliyetlerinin hafta sonu ve mesai saatleri dışında yapılması nedeniyle, başvurucunun görevlerini ihmal etmesine yol açacak bir riskin bulunduğunu gösteren somut bir bilgi veya gösterge bulunmamaktadır.

4. Etik değerlendirme

4.1. Başvurucunun katıldığı bir eğitim çalışması sonunda tüm konuşmacılara verilen türden "plaket" alması, yüksek maddi değer taşımayan sembolik veya hatıra kabilinden bir şey olarak kabul edilmelidir. Bu nedenle, Cumhuri-

yet savcısı mesleki bilgilendirme çalışmasının bitiminde belirtilen sınırlamalar dahilinde plaket alabilir. Ulaşım giderleri ile misafirperverlik seviyesinin olağan ve mütevazı sınırlarını aşmayan ağırlama ve konaklamanın düzenleyici kurumlar tarafından karşılanması da Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri'nin m.5.6 hükmünü ihlal etmez (Bkz. §3.1).

4.2. Etik ilkelerin bir amacının da “mesleki davranış kurallarını tamamlamak” olduğunu dikkate alarak başvuru, mesleki bilgilendirme çalışmalarına katılmanın ilgili mevzuat ya da uygulama gereğince, yetkili makamdan izin alma koşuluna bağlı olup olmadığını araştırmalı ve bu araştırma sonucuna göre, gerekli ise izin almalıdır (§3.2). İlk bakışta, sorun teşkil etmeyecek gibi görünen yargı dışı bir faaliyet, önceden öngörülemeyen bazı koşulların etkisi ile başvurunun disiplin sorumluluğu bakımından pürüzlere neden olabilir. Etik ilkelerde öngörülen bu tür kısıtlamaların bir kalkan işlevi görerek, başvurucuyu muhtemel disiplin soruşturmalarına muhatap olmaktan da koruyabileceği gözetilmelidir.

4.3. Başvurucunun yargı dışı faaliyetlerinin uygunluğu değerlendirilirken, zaman ve emek harcadığı konunun niteliği de bazı hallerde önem taşımaktadır. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.11 maddesine göre hâkim, “Yargı görevlerini doğru bir şekilde yerine getirmek kaydıyla hukuk, hukuk sistemi, adaletin idaresi veya bunlarla ilintili diğer konularda yazı yazabilir, konferans verebilir, ders verebilir ve diğer etkinliklere katılabilir.” Bu kurala benzer şekilde, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.14 maddesinde de hâkime böyle bir olanak sunulmuştur. Bu hüküm uyarınca, “Hâkimin içinde yaşadığı toplumdan kendisini tamamen soyutlaması mümkün olmadığı gibi yararlı da değildir. Adaletin tesisi için toplumu tanımak vazgeçilmez bir unsur olduğundan, hâkim, yargı görevlerini olumsuz şekilde etkilememek şartıyla, aşağıdakileri yapabilir: 4.14.1 Hukuki konularda yazılar yazabilir, konferans ve ders verebilir ya da diğer etkinliklere katılabilir. - 4.14.2 Hukuki konularla ilgili olarak kamu kurumları, özel kuruluşlar ile görüşebilir ve açık oturumlara katılabilir.” Değini- len bu maddeler hâkimin hukuk, hukuk sistemi ve adalet yönetimi konularında “toplumu eğitme” ve “hukuk eğitimine katılma” yönündeki faaliyetlerini, diğer yargısal olmayan faaliyetlerinden ayırmaktadır. Bunun nedeni, Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin Yorumu'nda şu şekilde açıklanmıştır: “Hâkim, kendi yargı çevresi içinde ve dışında, hukuk, hukuk sistemi ve adalet yönetimi gibi konulara katkı sağlayabilecek benzersiz bir konumdur. Bu katkılar konuşma, yazma, ders verme veya diğer yargısal görev harici faaliyetlere katılma şeklinde olabilir. Yargısal yükümlülüklerini yerine getirmesine mani olmaması şartıyla ve zamanı yettiğinde, hâkim söz konusu faaliyetlerde bulunmaya teşvik edilmelidir.” (Commentary, p.156). Hukuk eğitimine katılma bakımından da hâkimlerin bu tür mesleki faaliyetlerinin kamu menfaatine olduğu ve teşvik

edilmesi gerektiği belirtilmiştir (Commentary, p.157). Uluslararası örnekler incelendiğinde, Delaware Eyaleti Yargı Etiği Danışma Komitesi (Komite), yargı dışı faaliyetlerin her bir olayın özelliğine göre değerlendirilmesi gerektiğini belirttikten sonra, bir hâkimin İspanyolların Meselelerine İlişkin Konsorsiyum’da başkan olarak görev almasını uygun bulmamıştır. Komite, öncelikle söz konusu Konsorsiyum’un, üyelerine ekonomik veya politik bir avantaj sağlamadığını, yargının tarafsızlığına olumsuz bir etkisinin olmadığını ve mahkemedeki davalarda taraf olmadığını tespit etmiştir. Ancak kararda, Konsorsiyum’un hukukun, hukuk sisteminin ya da adalet yönetiminin gelişmesine bir katkısının bulunmadığı, daha çok tarih, eğitim ve kültür konularında faaliyet gösterdiği belirtilerek, hâkimin böyle bir Konsorsiyum’da görev almasının uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. (Judicial Ethics Advisory Committee of the State of Delaware, November 28, 2006, JEAC 2006-7). Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nde de benimsenen bu anlayışa uygun olarak, hâkimin yargısal görevleri dışındaki faaliyetlerinin hukukun, hukuk sisteminin ve adalet yönetiminin daha da geliştirilmesine yönelik olup olmadığı da önemlidir. Yargı Etiği Danışma Kurulu’nun 24/1/2019 tarih ve 2019/2 K. sayılı kararında(§.4.4) da belirtilen yukarıdaki açıklamaların, Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri’nin “Yorumlama” başlıklı 3’üncü maddesi uyarınca Cumhuriyet savcısı olan başvuru bakımından da geçerli olduğu şüphesizdir. Bu açıdan da konu ele alındığında, başvuruçunun mesleki bilgi ve deneyimlerini planlanmış bir eğitim programında avukatlarla paylaşması “hukuk eğitime katılma” ödevi ile de bir tutarlılık göstermektedir.

4.4. Başvuruçunun, sınırlı bir grup avukat katılımcı ile bile olsa, gerçekleştirdiği mesleki bilgilendirme toplantısı, niteliği itibarıyla kamunun erişimine açıktır. Özellikle de program sırasında alınan ses ve görüntülerin sosyal medya aracılığıyla oldukça geniş bir kitleye ulaşma ihtimali bulunmakta olup, benzer örneklerle geçmişte rastlanmıştır. Bu itibarla, Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri’nin “5. Özel Yaşamda Davranışlar” başlığı altında yer alan m.5.8 hükmü dikkate alınarak, başvuruçunun kamuoyuna mesleğin onurunu, bağımsızlığını ve tarafsızlığını zedeleyecek açıklama ve görüş bildirmekten kaçınması gerekir. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin m.2.5 ve 2.6 hükümlerine göre, “Hâkim, davaların duruşma, karar, temyiz veya diğer işlem aşamalarında, kendisini yargılamadan zorunlu olarak el çektirecek olayları makul ölçüler çerçevesinde asgariye indirecek şekilde hareket eder, kendisinin ve ailesinin kişisel veya ekonomik faaliyetlerini bu doğrultuda düzenler (m.2.5). - Hâkim, önündeki veya önüne gelmesi muhtemel bir dava hakkında, bilerek ve isteyerek, yargılama aşamasının sonuçlarını veya sürecin açık biçimde adil olma niteliğini makul ölçüler çerçevesinde etkileyecek veya zayıflatacak aleni veya zımni herhangi bir yorumda bulunmaz (m.2.6).” Başvuruçunun yazılı veya sözlü olarak görüşlerini ifade ederken, bu hükümlere uygun davranmalıdır.

Karşılaştırmalı hukukta da derdest olan davalar ile dava açılma ihtimali bulunan olaylar hakkında, hâkimin görüşünü genelleme yaparak olsa dahi açıklaması bu konuda sabit fikirli olduğu izlenimi oluşturacağından uygunsuz kabul edilmektedir. (Amerika Birleşik Devletleri, New Mexico Yargı Etiği Danışma Kurulu, 4.6.1991 tarih ve 1991-2 sayılı kararı). Bu itibarla, avukatların ilgi duydukları derdest davalara ya da dava konusu olma ihtimali bulunan olaylara ilişkin soru sorma girişimlerine karşı dikkatli olunmalıdır. Başvurucu, toplantı sırasındaki açıklamalarında, kamuoyunda takdir görme veya eleştirilme yönelimleri olduğu izlenimi oluşturabilecek söz ve davranışlardan da kaçınmalıdır (Bkz. Commentary, p.71). Hâkimlere ilişkin olarak yapılan bu açıklamaların, Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri'nin "Yorumlama" başlıklı 3'üncü maddesindeki atıf nedeniyle başvuru Cumhuriyet savcısı bakımından da geçerli olduğu şüphesizdir.

5. Karar

5.1. Başvurucunun Türkiye Barolar Birliği ile baroların birlikte düzenlediği mesleki bilgilendirme toplantısına, yukarıda açıklanan esasları gözetmek koşuluyla katılmasının etik açıdan uygun olduğuna,

5.2. Tavsiye niteliğindeki bu kararın başvurucuya tebliğine,

5.3. Kararın kişisel verilerden arındırılmış bir nüshasının Yargıtay'ın kurum içi ağında (intranette) yayınlanmasına, 14.3.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

V. BİR DAVANIN TARAFININ YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULUNA BAŞVURMASI

Özet:

- Yargı Etiği Danışma Kurulu Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Karar'ın m.25/2 hükmüne göre, başvurucunun hâkim veya Cumhuriyet savcısı sıfatı olmaması nedeniyle dilekçesinin usulden reddi gerektiği.
- Yargı Etiği Danışma Kurulu Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Karar'ın m.26/3 hükmüne göre, yapılan başvurunun başka bir makama veya kuruma gönderilmesine yer olmadığı.

YARGITAY
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARAR

Başvuru No: 2019/3

Karar No: 2019/4

Başvurucu: ..., dava tarafı

Başvuru Tarihi: 6/3/2019

Karar Tarihi: 14/3/2019

Başvurunun Konusu: Yargıtay’da temyiz incelemesinden geçmiş dosyada adli hata yapıldığı iddiasına ilişkindir.

1. Başvurunun konusu ve uygunluğu

1.1. Başvurucu, Yargıtay’ın temyiz incelemesinden geçmiş bir hukuk dosyasının tarafı olup, verilen kararın hatalı olduğunu ileri sürerek Yargı Etiği Danışma Kurulu’nun tüm üyelerine yönelik olarak bir dilekçe göndermiştir.

1.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri Kısım III, V-1 hükmüne göre, “Hâkimler, davranışlarının ve muhtemel davranış modellerinin etik değerlere uygunluğu hakkında Danışma Kurulu’ndan görüş isteyebilir.” Bu hükümle benzer şekilde, 24.12.2018 tarihli Yargı Etiği Danışma Kurulu Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Karar’ın 22’nci maddesinin 1’inci fıkrasına göre, “(1) Hâkimler ve Yargıtay Cumhuriyet savcıları davranışlarının veya muhtemel davranış modellerinin etik değerlere uygunluğu konusunda Kurul’dan görüş isteyebilirler.” Anılan hükümlerden açıkça anlaşılabacağı üzere, hâkim veya Cumhuriyet savcısı sıfatını taşımayanların Kurul’a başvuru hakkı bulunmamaktadır.

1.3. Hâkim ve Cumhuriyet savcısı dışındaki kişilerin başvuruları üzerine yapılacak işlemler, Yargı Etiği Danışma Kurulu Ön İnceleme Yönergesi’nin m.7/1-a hükmünde şu şekilde belirlenmiştir: “(1) Sekreteryaya aşağıdaki başlıklardaki sıraya göre başvuruların ön incelemesini yapar: a) Sıfat: Başvuranın, hâkim veya Yargıtay Cumhuriyet savcısı sıfatına sahip olup olmadığı öncelikle incelenir...”

Sekreteryanın yaptığı ön inceleme sonucunda, başvurunun hâkim veya Cumhuriyet savcısı sıfatına sahip olmadığı, bir davanın tarafı olması nedeniyle Kurul’a başvuruda bulunduğu anlaşılmıştır.

2. Karar

2.1. Yargı Etiği Danışma Kurulu Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Ka-

rar'ın m.25/2 hükmüne göre, başvurucunun hâkim veya Cumhuriyet savcısı sıfatı olmaması nedeniyle dilekçelerinin usulden reddine,

2.2. Yargı Etiği Danışma Kurulu Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Karar'ın m.26/3 hükmüne göre, yapılan başvurunun başka bir makama veya kuruma gönderilmesine yer olmadığına,

2.3. Kararın başvurucuya tebliğine,

2.4. Kararın kişisel verilerden arındırılmış bir nüshasının Yargıtay'ın kurum içi ağında (intranette) yayınlanmasına, 14.3.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

VI. HÂKİMİN AVUKATLIK BÜROSUNUN AÇILIŞINA KATILMASI

Özet:

- Hâkimin, hâkimlikten emekli olan bir meslek büyüğünün avukatlık bürosunun açılışına katılmasının veya çiçek göndermesinin ya da sosyal medya üzerinden kutlama mesajı iletmesinin uygun olmadığı.

YARGITAY
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARAR

Başvuru No: 2019/4

Karar No: 2019/5

Başvurucu: ..., Yargıtay Tetkik Hâkimi

Başvuru Tarihi: 14/3/2019

Karar Tarihi: 18/4/2019

Başvurunun Konusu: Hâkimin, hâkimlikten emekli olan bir meslek büyüğünün avukatlık bürosunun açılışına katılması ya da çiçek göndermesi veya sosyal medya üzerinden kutlama mesajı göndermesi hakkında.

1. Başvurunun konusu ve uygunluğu

1.1. Başvurucu, uzun süreden beri tanıdığı, aynı zamanda hemşerisi olan ve ailecek de görüştüğü bir meslek büyüğünün emekli olduktan sonra avukatlık yapmaya başlaması vesilesiyle düzenlediği avukatlık bürosu açılışına davet edildiğini belirterek; vefa borcu, saygı gereği ve samimiyet uyarınca açılışa katılmasının veya büro açılışına katılmamakla birlikte çiçek göndermesinin ya da sosyal medya aracılığıyla kutlama mesajı iletmesinin, yargı etiği ilkelerine uygun olup olmadığı konusunda tavsiye talep etmiştir.

1.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin tanımlar kısmında belirtilen “hâkim” kavramına tavsiye talep eden Yargıtay tetkik hâkimi de dâhil olup, başvuruca sıfatına sahiptir.

1.3. Hâkimin muhtemel bir davranışının etik ilkelere uygun olup olmayacağına ilişkin bu tavsiye istemi, konu ve zaman itibarıyla Kurul'un yetkisine girmektedir.

2. Başvurunun nitelendirilmesi

2.1. Tavsiye istemine konu büro açılışının emekli bir hâkimin avukatlık yapmaya başlaması nedeniyle düzenlendiği, davet edenin avukat olarak başvuruca'nın görev yaptığı daireye gelen dosyalarda da vekil olarak görev alma ihtimalinin bulunduğu dilekçenin içeriğinden anlaşılmaktadır.

2.2. Avukatlık bürosu açılışının, bir avukatlık bürosunun faaliyete geçtiğinin avukatın yakın çevresine ve kamuoyuna geniş şekilde duyurulmasına yönelik bir faaliyet olduğu, bu nedenle açılışı yapan kişinin samimi arkadaşlarını, aile

üyelerini, potansiyel müvekkillerini ve her türlü meslekten yakın dostlarını çağırıldığı bir etkinlik niteliği taşıdığı, gerek mesleki gerekse özel yaşam deneyimlerine göre bilinmektedir.

2.3. Özellikle sosyal medya ve internet üzerinden yapılan araştırmalarda, büro açılışlarına çiçek veya çelenkler gönderildiği, etkinliğe ilişkin canlı yayın yapıldığı ya da açılış sırasında kaydedilen videonun sonradan paylaşıldığı, etkinliğe katılanların fotoğraflarının da yayımlandığı örnekler gözlemlenmiştir. Davet eden avukatın tercihinə göre, söz konusu etkinliğin gündüz veya akşam saatlerinde olabileceği gibi davetli profiline göre, farklı kategorideki davetlilerin farklı saatlerde de davet edilmesi suretiyle gün boyu ve akşam saatlerinde de devam eden bir etkinliğe dönüşebildiği, avukatların konuşma yaptıkları, davetlilerin katılımıyla kurdele kesildiği, canlı müzik dinletileri yapıldığı, çeşitli ikramlarda bulunulduğu, açık kaynaklardan derlenen bilgilerden anlaşılmaktadır.

2.4. Tüm bu etkinliklerin ardından, bazı hallerde davetli isimleri de zikredilerek, katılımcılara yönelik teşekkür mesajlarının sosyal medya da dahil olmak üzere çeşitli iletişim araçlarıyla geniş bir çevreye duyurulmasına ilişkin örneklerle de rastlanmıştır.

3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar

3.1. Avukatlık Kanunu'nun 55'inci maddesinde, avukatların reklam yapma yasağı düzenlenmiş, bu maddeye dayanılarak yayımlanan Türkiye Baroları Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 8'nci maddesinin (a) bendinde avukatların büro açılışını "reklam niteliğini taşımayacak şekilde" gazete ve sair yazılı basın yolu ile bir kez duyurabilecekleri belirtilmiştir. Dolayısıyla büro açılışı yapılmasının avukatlar bakımından Avukatlık Kanunu ile Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliğinde düzenlenen mesleki ilke ve kurallara tabi olduğu açıktır.

3.2. Çoğu toplumlarda, hâkimlerin hukuk mesleğini icra edenler tarafından düzenlenen etkinliklere katılması ve sosyal olarak avukatlarla bir araya gelmesi normaldir (Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin Yorumu (Commentary), p.118, son cümle). Bununla birlikte, bu tür sosyal temasların tabi olduğu kurallar da ayrıntılı şekilde düzenlenmiş ve konuyla ilgili olarak hâkime tam bir serbestlik ve takdir yetkisi tanınmamıştır. Bilakis, hâkimin bu konuda her zaman sağduyulu ve tedbirli olması önerilmektedir (Commentary, p.119). Hâkimin özel yaşamına ilişkin uyması gereken etik ilkelerin önemli bir kısmı mesleğe yaraşırılık değeri altında düzenlenmiştir. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.1 maddesine göre, "Hâkim tüm faaliyetlerinde, her türlü uygunsuzluktan ve yakışsız görüntü vermekten kaçınmalıdır." Bu maddeye benzer şekilde ve daha geniş olarak Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.1 maddesinde "Hâkim, tüm faaliyet-

lerinde, mesleğe yaşaymayacak şekilde davranmaktan ve görünmekten kaçınır. Mesleğe yaşarılığın ölçüsü, makul bir kişinin zihninde, dürüstlüğü, tarafsızlığı ve yetkinliği hakkında olumlu ya da olumsuz bir algının oluşup oluşmadığına göre belirlenir.” hükmüne yer verilmiştir. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin Yorumunda, anılan maddeye ilişkin olarak, “Hâkim, makul bir kişinin bakış açısıyla hâkimin bir şekilde menfaat sağlamaya meyilli olabileceği özel bir ilişkisi olduğunu düşüneceği her türlü temastan kaçınmaya özen göstermelidir. Örneğin, hâkim, polis memurları veya avukatların araçlarına binmemeli, toplu taşımada davanın tarafı veya tanıkların yanında oturmamalıdır.”(Commentary, p.113) şeklinde bir açıklama yer almaktadır. Bu itibarla, hâkimlerin avukatların araçlarına binmelerinin dahi hâkimin tarafsızlık görüntüsü üzerinde olumsuz bir etkisi olduğu kabul edilmektedir.

3.3. Hâkimin davalar nedeniyle önüne gelen avukatlarla temasında daha çok dikkatli olması gerekir. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.3 maddesine göre, “Hâkim, kendisinin görevli olduğu mahkemede düzenli olarak görev alan, hukuk mesleğinin üyeleriyle olan ilişkilerinde, makul bir kişinin değerlendirmesine göre, herhangi bir menfaat veya yanlılık şüphesi veya görüntüsüne neden olabilecek durumlardan kaçınmalıdır.” Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin Yorumunda konu şu şekilde açıklanmıştır: “Düzenli olarak hâkimin huzuruna gelen bir avukatla sosyal ilişki kurmak tehlikelidir ve dengeli bir süreç gerektirir. Bir yandan, hâkimin sosyal veya yargı dışından ilişkiler kurma konusunda cesareti kırılmamalıdır. Diğer yandan, hâkimin huzuruna bir arkadaşı veya meslektaş çıkıldığında, önyargı ve yanlılık görüntüsünün oluşması sorunu ortaya çıkmaktadır. Buradaki sorun, sosyal ilişkinin yargısal sorumluluklarını yerine getirmesine müdahale edip etmediği ve sosyal ilişkinin yapısını tamamen bilen, menfaat sahibi olmayan bir gözlemcinin, adaletin yerini bulacağı konusunda makul bir şüpheye sahip olup olmadığıdır. Hâkim aynı zamanda, görevli olduğu veya yer alabileceği bir davayı ilgilendiren, yargı harici bilgilere kaçınılmaz biçimde maruz kalma riskini de göz önünde bulundurmalıdır. Hâkim ve avukatın yakın kişisel bir ilişki içerisinde olduğu algısının makul bir değerlendirmeye göre oluşabileceği durumlarda hâkim, belirli bir dava süresince huzuruna gelen avukatla sürekli olarak temastan kaçınmalıdır. (Commentary p.120)”. Hâkimin önüne gelmesi muhtemel avukatlarla olan ilişkileri Yargıtay Etik İlkeleri’nde de üzerinde önemle durulan bir konu olup, m. 4.9 hükmüne göre, “Hâkim, tarafsızlığını olumsuz etkileyen, yargı görevlerinin uygun biçimde ifasını engelleyen, yargı makamından yararlanan veya hâkimin görev yaptığı mahkeme önüne gelmesi muhtemel avukatlar ve diğer kişilerle menfaat içeren ilişkilerden kaçınır.” Hâkimin sosyal yaşam bakımından diğer insanlara göre bazı sınırlamalara tabi olması da doğal olup, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin m. 4.2 hükmüne göre, “Hâkim, daima halkın gözü önünde olduğundan, normal bir vatandaşın göre külfet olarak nitelendirilebilecek kişisel sınırlamaları kabulle-

nir, bunlara isteyerek uyar.” Yargı Etiği Danışma Kurulu’nun 24/1/2019 tarih ve 2019/1 Başvuru No.lu kararında (§3.2) belirtildiği üzere “... diğer kamu görevlileri ya da yargı faaliyetleri konusunda görev alan kişiler bakımından uygulanmayan kişisel sınırlamalar, bazı hallerde hâkim için uygulanabilir. Bu nedenle, kamu görevlilerinin ve hatta avukat gibi yargı faaliyetlerinde görev alan toplumun diğer fertlerinin katılabileceği bazı faaliyetler, hâkimler için uygun sayılabilir.” Bunun yanında, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin m.4.3 hükmü de dikkate alınmalıdır. Bu madde uyarınca, “Hâkim, mesleki ve kişisel ilişkilerinde diğer meslektaşları nezdinde, makul ölçüler çerçevesinde bakıldığında kayırma veya taraflılık kuşkusuna ya da görüntüsü verecek durumlardan kaçınır.” Dolayısıyla tarafsız ve dürüst olmak kadar, bunun görüntü olarak ortaya konulması da büyük önem taşımaktadır. Hâkimlik makamının itibarının hiç kimseye özel bir çıkar sağlamaması konusunda da hâkimin tedbirli davranması uygun olur. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin m. 4.10 hükmüne göre, “Hâkim, yargı makamının itibarını, kendisine, aile fertlerinden birisine veya başka bir kimseye özel çıkar sağlamak üzere kullanmaz.” Bu maddeye ilişkin olarak, Yargı Etiği Danışma Kurulu’nun 24/1/2019 tarih ve 2018/1 Başvuru No.lu kararında (§3.2, 4.2) açıklandığı üzere hâkim, yargının itibarının başkaları tarafından kullanılmasına izin vermemelidir.

3.4. Hâkimin, yakın çevresindeki ve hatta aile üyeleri olan avukatlarla diğerleri arasında ayırım yapması da uygunsuzdur. Bu husus Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.5’inci maddesine benzer şekilde Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.4 maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre, “Hâkim, ev veya işyerinin, başka bir hukukçu tarafından müvekkilleriyle iş amacıyla görüşme yeri olarak kullanılmasına izin vermeyeceği gibi kendisi de başka bir hukukçunun ev veya işyerini bu amaçla kullanmaz.” Bangalor Etik İlkeleri’nin Yorumunda bu konu şu şekilde açıklanmıştır: “Hâkimin, bir avukata, o avukatın göreviyle bağlantılı olarak müvekkiller veya avukatlarla görüşmesi amacıyla kendi ikamet ettiği yeri kullanma iznini vermesi uygunsuzdur. Hâkimin eşi veya aile üyelerinden birinin avukat olması halinde, hâkim ilgili kişinin görev amacıyla kullandığı telefonunu paylaşmayacaktır. Aksi takdirde hâkimin aynı zamanda avukatlık yaptığı ve tek taraflı iletişimler veya şüpheli iletişimlerle gerçekleştirdiği algısı oluşabilir.”(Commentary p.133)

3.5. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin Başlangıç kısmının son paragrafında, etik ilkelerin bir amacının da “mesleki davranış kurallarını tamamlamak” olduğu belirtilmiş olduğundan, başvurucunun konu ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı bir davranışta bulunmamaya da özen göstermesi gerekir. Bu açıdan konu ele alındığında hâkimler ile avukatlar arasındaki ilişki adil yargılama hakkı bakımından büyük önem taşımakta olup, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6’ncı maddesindeki “tarafsız mahkeme” kavramı kapsamında

da bir değerlendirme yapılması uygun olur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bir mahkemenin tarafsızlığını değerlendirirken subjektif ve objektif olmak üzere iki test geliştirmiştir. Mahkemeye göre, “Bir mahkemenin tarafsız olup olmadığı sorusu iki test uygulanarak analiz edilir: Hâkimin kişisel kanaat ve davranışını belirlemeye çalışan subjektif bir test ve mahkemenin kendisinin tarafsızlığı ile ilgili meşru herhangi bir şüpheyi ortadan kaldırmak için yeterli güvence sağlayıp sağlamadığını tespit etmeyi amaçlayan objektif bir test. İlk testte, bir hâkimin veya bir mahkemenin, aksi ispat edilinceye kadar, tarafsız olduğu varsayılmalıdır. İkinci testte, bir hâkimin tarafsızlığına dair şüpheler doğurabilecek ispat edilebilir gerçekler olup olmadığı tespit edilmelidir. Bir davada, belirli bir hâkimin tarafsız olduğundan korkmak için meşru bir neden olup olmadığına karar verirken, ilgili kişinin bakış açısı önemlidir, ancak belirleyici değildir. Belirleyici olan, bu korkunun nesnel olarak haklı olup olmadığıdır. (Upite/ Letonya, Başvuru No. 7636/08, 1.9.2016, p.30)”. Hâkimler ile avukatlar arasındaki ilişki yönünden AIHM’in değerlendirmesi şöyledir: “Objektif testle ilgili olarak, mahkeme, adaletin uygun şekilde yönetilmesinin hâkimler ve avukatlar arasındaki ilişkinin ortak etik değerlere dayanması gerektiğini belirtir. Hâkimler ve avukatlar görevlerini birbirlerinden bağımsız yerine getirdiklerine dair herhangi bir şüphe yaratmayacak şekilde iletişim kurmalıdır. Aksi takdirde, halkın yargıya duyduğu güven azalır ve yargı sisteminin etkinliği zayıflar. (Upite/ Letonya, Başvuru No. 7636/08, 1.9.2016, p.33)” Hâkimlerin ve yargının bağımsızlığı, üye ülkelerin anayasaları kapsamında veya yasa düzeyinde öngörüleebilecek daha açık kurallarla mümkün olabilecek en üst seviyede hükme bağlanmalıdır (Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities, m.7). Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi (CCJE) tarafından kabul edilen (2013) 16 No.lu görüşün 7. paragrafına göre hâkimler ve avukatlar görevlerini yerine getirirken birbirlerinden de bağımsız olmalı ve bağımsız görünmelidir. Aynı görüşün 22. paragrafına göre ise yargı sisteminin etkinliğinin garantisi halkın yargıya duyduğu güven ve saygı olup, hâkimlerin mesleki faaliyetlerindeki davranışları ... mahkemelerin güvenilirliği açısından temel bir gerekliliktir (Upite/ Letonya, Başvuru No. 7636/08, 1.9.2016, p.22).

3.6. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.7 maddesinde, hâkimin sosyal medya kullanırken yargının bağımsızlığına, tarafsızlığına, eşit davranma yükümlülüğüne uymayan belli risk alanları belirtilmiş, ayrıca hâkimin, bu ve buna benzer risk alanlarında öz denetim yaparak görüş açıklamaktan kaçınması öngörülmüştür. Bu maddeye göre, “Hâkim, sosyal medya kullanırken öz denetim yapmak suretiyle siyasi, etnik, mezhepçi, cinsiyetçi ve benzeri paylaşım yapmaz.” Hâkimin sosyal medya kullanırken öz denetim yapması, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin Başlangıç kısmında vurgulanan etik ilkelere uymanın hâkimlere düşen asli bir sorumluluk olduğuna ilişkin açıklamayla bağlantılıdır. Hiç şüphe

yok ki bu madde, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin diğer maddeleri ile birlikte değerlendirilip, yorumlanmalıdır. Bununla birlikte, hâkimlerin sosyal medya kullanımı tüm dünyada olduğu gibi Ülkemiz bakımından da karmaşık bir problemidir. Bu nedenle, Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'ne bu yönde bir hüküm konulması amacıyla uluslararası düzeyde istişareler başlatılmış olup, süreç bir yılı aşkın bir süredir devam etmektedir. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi'nin hazırladığı Hâkimlerin Sosyal Medya Kullanımına İlişkin Bağlayıcı Olmayan Rehber'de şu hatırlatmalar yapılmaktadır: “Mahkemelerin itibarı, yargının tarafsızlığı ve adil olmak ile ilgili mevcut ilkeler, eşit olarak sosyal medya iletişimleri için de geçerlidir(m.14). Hâkimler, çevrimiçi ortamda yargı bağımsızlığına, dürüstlüğe, mesleğe yaraşırılığa, tarafsızlığa veya halkın yargıya olan güvenine zarar verebilecek görüşler bildirmek veya kişisel bilgi paylaşmaktan kaçınmalıdır(m.15). (https://www.unodc.org/documents/ji/social_media/Draft_Non-binding_Guidelines_on_the_Use_of_Social_Media_by_Judges_-_for_circulation.pdf)” Bu nedenle, hâkimin sosyal medya kullanması, halkın meşru ilgi ve gözlem alanı içindedir.

3.7. Tarafsızlık değeri açısından hâkimin diğer bir yükümlülüğü de davadan çekilmesine neden olabilecek nedenleri makul ölçüler çerçevesinde en aza indirmektir. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 2.5 maddesine göre, “Hâkim, davaların duruşma, karar, temyiz veya diğer işlem aşamalarında, kendisini yargılamadan zorunlu olarak el çektirecek olayları makul ölçüler çerçevesinde asgariye indirecek şekilde hareket eder, kendisinin ve ailesinin kişisel veya ekonomik faaliyetlerini bu doğrultuda düzenler.” Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin 2.3 maddesinde de benzer bir düzenleme yer almaktadır. Bu konu Bangalor Yargı Etiği İlkeleri Yorumunda şu şekilde açıklanmıştır: “Hâkim mahkemede bakılan davalar hakkında karar vermeye müsait olmalıdır. Ancak, tarafların haklarını korumak ve halkın yargıya duyduğu güveni sürdürmek amacıyla, hâkimin reddinin gerekli olduğu durumlar olacaktır. Öte yandan, hâkimin sıklıkla reddi, halkın yargıya ve bireysel olarak hâkime olan güvenini zedeleyecek ve hâkimin meslektaşları üzerinde makul olmayan bir yük oluşturacaktır. Taraflar kendi davalarına bakacak hâkimi seçebilecekleri izlenimini elde edebilir ve bu istenmeyen bir durumdur. Bu nedenle hâkim, kendi kişisel ve mesleki faaliyetlerini, yargı görevleriyle çakışması olasılığını en aza indirecek şekilde düzenlemelidir.”(Commentary, p.66)

3.8. Büro açılışına davet eden avukatın, eski bir meslektaş veya meslek büyüğü olması da yargı etiği ilkelerinin uygulanmasından sapılmasını gerektiren özel bir durum değildir. Hâkim eski meslektaşları ile ilişkilerinde de tarafsızlığını korumalıdır. “Döner kapı” (revolving door) olarak isimlendirilen etik dışı modelde, hâkimlik ya da Cumhuriyet savcılığından ayrılanlar veya emekli olanlar eski meslektaşları ile olan ilişkilerini ya da konumunu kullanarak özel

muamele görme, ayrıcalıklı davranılma gibi beklentilere sahip olabilmektedirler. Böylece farkında olarak ya da olmayarak “hâkimin irade özgürlüğünü ihlal edecek nitelikte haksız ve etik dışı etki” ortaya çıkabilmektedir (Aydın, İ./Saldıırım, M. :Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri Eğitimi Kolaylaştırıcı El Kitabı, Ankara 2019, Yargıtay Yayını, s.17).

4. Etik değerlendirme

4.1. Avukatların tabi olduğu mesleki kurallar ve etik kurallar bağlamında reklam yasağına uymak, avukatlara ait bir mesleki yükümlülüktür. Bununla birlikte hâkimin, bu yasağın kapsamını aşan etkinlik veya faaliyetler içinde olmamaya özen göstermesi de gerekir. Aksi halde hâkim, avukatın etik dışı faaliyetinin içinde yer alarak, reklam yasağına aykırı bir eylemde rol almış konuma düşebilir. Bu itibarla, genel ilke olarak hâkimin, avukatlarla sosyal temaslarında, bu temasın reklam yapma yasağını ihlal eder bir yönünün olmadığından emin olması zorunludur. Bu sadece avukatlık bürosu açılışı için değil, avukatlık büroları ve tüm avukatlarla girişilecek sosyal temaslarda dikkat edilmesi gereken bir ilkedir (Bkz. §2.3, 3.1).

4.2. Hâkimin avukatlarla ve diğer hukukçularla bazı etkinliklerde bir araya gelmesi ve sosyal temas sağlamasının önünde bir engel bulunmamaktadır. Bununla birlikte, diğer etik ilkelerin yanı sıra “tarafsızlık” ve “mesleğe yaraşırılık” değerleri altında bu konular ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir. Hâkimin, özel yaşamında sağduyulu ve tedbirli davranarak, makul bir kişinin gözünde dürüstlüğü, tarafsızlığı ve yetkinliği konusunda olumsuz bir algı oluşturacak davranışlardan kaçınması gerekir. Hâkimin, özellikle toplumun gözünde bir şekilde menfaat sağlamaya meyilli olduğu algısını doğuracak özel ilişkileri bulunduğu düşüncesine yol açabilecek sosyal ilişkilerden uzak durması zorunludur. Örneğin, Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin Yorumu’nda hâkimin, avukatın aracına binmesinin dahi tarafsızlık görüntüsünü olumsuz etkileyeceği kabul edilmiştir (§3.2).

4.3. Hâkimin, davalar nedeniyle huzuruna gelen avukatlarla sosyal temas kurmasının riskli olduğu ve dengeli bir süreç gerektirdiği kabul edilmektedir. Bu tür sosyal ilişkiler, makul bir kişinin gözünde hâkimin menfaat sağladığına veya yanlı davranacağına ilişkin şüphe oluşturabileceği gibi hâkimin huzuruna çıkan avukata karşı önyargılı veya yanlı bir davranış sergilediğine dair iddialara da konu olabilir (§3.3). Ayrıca, söz konusu sosyal temasların adil yargılama hakkının zorunlu bir ögesi olan “tarafsız mahkeme” görüntüsüne zarar vermesi de mümkündür. Nitekim, Letonya’da yüksek mahkeme üyeleri ve değişik mahkemelerdeki hâkimler ile tanınmış bir avukatlık bürosundaki avukat arasında yapılan telefon görüşmelerinin de yer aldığı bir kitabın yayınlanması üzerine, hâkimlerin dürüstlüğü ve tarafsızlığı ile etik ilkelere ve yasalara uygun davranmadıkları konusunda medyada ve kamuoyunda ciddi tartışmalar yaşanmış,

yüksek mahkemede beş hâkimden oluşan bir komisyon kurularak, adı skandala karışan yüksek mahkeme hâkimlerinin davranışlarının etik açıdan uygunluğunun araştırılmasına karar verilmiştir. Bu olay sonrasında, avukatlık bürosu ile görüştükleri gerekçesiyle soruşturulan 15 yüksek hâkimden 2'si hakkında ihlal kararı verilmiş ve yüksek mahkeme, avukatlık bürosu ile görüşen tüm yüksek hâkimleri, bu avukatlık bürosu tarafından takip edilen davalardan el çekirmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin esastan incelediği bu olayda yapılan tespit ve değerlendirmeler, hâkimin davalar nedeniyle önüne gelen avukatlarla olan sosyal ilişkilerinin “tarafsız mahkeme” ilkesini ihlal edebileceğini gösteren çok somut ve canlı bir örnektir (§3.5). Bu nedenle, hâkimin avukatlarla bu şekilde gerçekleştireceği bir sosyal temasın, etik ilkelerin ihlali ile sınırlı kalmayıp, ayrıca mesleki bir davranış kuralını ihlal ederek disiplin sorumluluğuna neden olması ihtimali bulunmaktadır.

4.4. Hâkimin sosyal medya kullanımı konusunda da yargı etiğinin diğer ilke ve kurallarının yanı sıra özellikle “tarafsızlık” ve “mesleğe yaraşırılık” ilkelerine uygun davranması büyük önem taşımaktadır. Gerçek hayatta yapılması halinde etik bir davranış olarak değerlendirilemeyecek eylemlerin sosyal medya aracılığıyla sanal dünyada yapılması, söz konusu eylemleri etik açıdan meşrulaştırmaya yetmeyebilir. Hâkim bu gerçeğin farkında olarak, sosyal medyada da yargı etiğine ilişkin ilkelerin kural olarak geçerli olduğunu her zaman göz önünde bulundurmalıdır (§3.6).

4.5. Hâkimin bir diğer ödevi de davadan çekilmesine neden olabilecek olayları makul ölçüler içinde en aza indirmektir (§3.7). Hâkimin, huzuruna gelmesi muhtemel olan avukatlarla sosyal temasta bulunması, bu ödevi ile tutarlı sayılamaz. Ayrıca, hâkimin “döner kapı” olarak ifade edilen etik dışı modele karşı duyarlı ve tedbirli olması gerekir (§3.8). Bu nedenle, hâkimin eski meslektaşlarının büro açılışlarına gitmesi, davet eden avukatın eski meslektaşları ile olan ilişkilerini ya da konumunu kullanarak özel muamele görme ve ayrıcalıklı davranma beklentisi oluşturabilir. Özellikle diğer hâkimler, avukatlar, potansiyel dava tarafları ve makul bir kişinin gözünde, davet eden avukatın önceki görevi nedeniyle, diğer avukatlardan farklı ve ayrıcalıklı bir muamele göreceği şeklinde izlenim doğabilecektir.

5. Karar

5.1. Başvurucunun, hâkimlikten emekli olan bir meslek büyüğünün avukatlık bürosunun açılışına katılmasının veya çiçek göndermesinin ya da sosyal medya üzerinden kutlama mesajı iletmesinin uygun olmadığına,

5.2. Tavsiye niteliğindeki bu kararın başvurucuya tebliğine,

5.3. Kararın kişisel verilerden arındırılmış bir nüshasının Yargıtay'ın kurum içi ağında (intranette) yayınlanmasına, 18.4.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

VII. HÂKİMİN AVUKAT TAVSİYE ETMESİ

Özet:

- Başvurucunun, yakın arkadaşı olduğu davanın taraflarından birine avukat tavsiye etmesinin uygun olmadığı, tavsiye edilen avukatın hâkimin tanıdığı bir kişi olup olmamasının bu konuda bir önem taşımadığı.

YARGITAY
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARAR

Başvuru No: 2019/5

Karar No: 2019/6

Başvurucu: ..., Yargıtay Tetkik Hâkimi

Başvuru Tarihi: 14/5/2019

Karar Tarihi: 28/5/2019

Başvurunun Konusu: Hâkimin, yakın tanıdıklarının isteği üzerine avukat tavsiye etmesi hakkında.

1. Başvurunun konusu ve uygunluğu

1.1. Başvurucu, yakın tanıdığı bir arkadaşının davası nedeniyle kendisinden avukat tavsiye etmesini rica ettiğini, böyle bir talep üzerine arkadaşına avukat ismi önermesinin yargı etiği ilkelerine uygun olup olmadığı konusunda tavsiye talep etmiştir.

1.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin tanımlar kısmında belirtilen “hâkim” kavramına tavsiye talep eden Yargıtay tetkik hâkimi de dâhil olup, başvuru sıfatına sahiptir.

1.3. Hâkimin muhtemel bir davranışının etik ilkelere uygun olup olmayacağına ilişkin bu tavsiye istemi, konu ve zaman itibarıyla Kurul'un yetkisine girmektedir.

2. Başvurunun nitelendirilmesi

2.1. Talep konusu, en iyi avukatları hâkimlerin bilebileceği düşüncesiyle, başvurunun yakın arkadaşının bir davası için kendisinden avukat tavsiye etmesini istemesine ilişkin olup, ayrıca, tavsiye edilecek avukatın başvurunun şahsen tanıdığı bir kişi olmamasının varılacak sonucu etkileyip etkilemediği sorulmaktadır.

2.2. Yargıtay tetkik hâkimi olan başvuru Ankara'da yaşamakta olup, tavsiye istemine konu avukatın da Ankara'da çalışan avukatlar arasından yapılmasının istendiği, dilekçe içeriğinden anlaşılmaktadır.

2.3. Tavsiye, kelime anlamı itibarıyla “öğütleme, yol gösterme”, “bir şeyin, bir kimsenin iyi, işe yarar olduğunu ilgili kişiye söyleme” veya “referans”

manasında kullanılmaktadır. Dolayısıyla, bir hâkimin avukat tavsiye etmesi, tavsiye edilen avukatın “iyi, işe yarar” olduğunun ifade edilmesi ya da tavsiye edilen avukata “referans” olunması, anlamına gelmektedir.

3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar

3.1. Hâkimin özel yaşamına ilişkin uyması gereken etik ilkelerin önemli bir kısmı mesleğe yaraşırılık değeri altında düzenlenmiştir. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.1 maddesine göre, “Hâkim tüm faaliyetlerinde, her türlü uygun-suzluktan ve yakışsız görüntü vermekten kaçınmalıdır.” Bu maddeye benzer şekilde ve daha geniş olarak Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.1 maddesinde “Hâkim, tüm faaliyetlerinde, mesleğe yaraşmayacak şekilde davranmaktan ve görünmekten kaçınır. Mesleğe yaraşırılığın ölçüsü, makul bir kişinin zihninde, dürüstlüğü, tarafsızlığı ve yetkinliği hakkında olumlu ya da olumsuz bir algının oluşup oluşmadığına göre belirlenir.” hükmüne yer verilmiştir. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin Yorumunda, anılan maddeye ilişkin olarak, “Hâkim, makul bir kişinin bakış açısıyla, hâkimin bir şekilde menfaat sağlamaya meyilli olabileceği özel bir ilişkisi olduğunu düşüneneceği, her türlü temastan kaçınmaya özen göstermelidir. (Commentary on the Bangalore Principles of Judicial Conduct (2007). Vienna Austria: UNODC Publication. p.113)” şeklinde bir açıklama yer almaktadır.

3.2. Yargıtay Etik İlkeleri’nin m.4.9 hükmüne göre, “Hâkim, tarafsızlığını olumsuz etkileyen, yargı görevlerinin uygun biçimde ifasını engelleyen, yargı makamından yararlanan veya hâkimin görev yaptığı mahkeme önüne gelmesi muhtemel avukatlar ve diğer kişilerle menfaat içeren ilişkilerden kaçınır.” Hâkimin avukat tavsiye etmesi, gerçekte olmasa dahi tavsiye isteyen, davanın diğer tarafı ve toplum tarafından, hâkimin tavsiye ettiği avukatla bir menfaat ilişkisi olduğu izlenimi uyandırabilir. Tavsiye edilen avukatta da tavsiye edilmiş olması nedeniyle hâkim ile özel bir iletişim kurma isteği veya beklentisi doğurabilir.

3.3. Yargıtay Personeli Etik Davranış İlkeleri’nin Ehliyet ve Özen değeri altında yer alan m.1.6 hükmüne göre, Yargıtay personeli, “Dava tarafları, muhtemel dava tarafları veya yargıyla işi olan hiç kimseye avukat tavsiye etmez.” Yargıtay Etik İlkeleri’nin kolektif etik anlayışı içerisinde, Yargıtay’ın tamamında ortak bir etik anlayışı geliştirme amacı taşıdığı dikkate alındığında, Yargıtay personeline ilişkin etik ilkelerin de hâkimlere ilişkin etik tartışmalarda göz ardı edilmemesi gerekir.

3.4. Yargıtay Etik İlkeleri’nin 4.10 maddesine göre, “Hâkim, yargı makamının itibarını, kendisine, aile fertlerinden birisine veya başka bir kimseye özel çıkar sağlamak üzere kullanmaz.” Avukat tavsiye edilmesinin, aynı zamanda bir avukata referans olmak anlamına gelebileceği ya da en azından tavsiye iste-

yen, tavsiye edilen avukatlar ve toplumun gözünde bu şekilde algılanabileceği dikkate alınmalıdır (§2.3.). Bu konuda, Yargı Etiği Danışma Kurulu'nun, hâkimlerin referans vermesine ilişkin kararındaki (24.1.2019 T, 2019/1 K.) tespitlerin de göz önünde bulundurularak, yargı makamının itibarının avukat dahi olsa başkasına kullandırılmaması gerekir.

3.5. Yargıtay Etik İlkeleri'nin 4.15 maddesine göre, "Hâkim, davanın taraflarına menfaat karşılığı olmasa bile danışmanlık yapmaz." Söz konusu danışmanlığın sadece hukuki görüş vermayla sınırlı olduğuna dair açık bir hüküm bulunmamaktadır. Bu itibarla, taraflardan birine uyuşmazlığın çözümüne ilişkin hukuki görüş vermek dışında belli bir avukat tavsiye edilmesi de bu kapsamda değerlendirilebilir.

3.6. Kansas Eyaleti (Amerika Birleşik Devletleri) Yargı Etiği Danışma Kurulu 5.12.1984 tarih ve J-11 sayılı görüşünde, "...bir avukatın hâkimliğe atanmasından sonra müvekkiline artık davasını takip edemeyeceğini bildirmesi gerektiğine, ancak davasını takip etmesi için bir avukat öneremeyeceğine ve bu konuda tavsiyede bulunamayacağına..." karar vermiştir.

4. Etik değerlendirme

4.1. Hâkimin, uyuşmazlığın taraflarından birine avukat tavsiye etmesinin, onun dürüstlüğü, tarafsızlığı ve yetkinliği konusunda tereddütler oluşturacağı açıktır. Söz konusu tavsiye, hâkimin tavsiye ettiği avukatla özel bir menfaat ilişkisi olduğu şeklinde de yorumlanabilir. Ayrıca, davanın olumlu ya da olumsuz sonuçlanması hallerinde, hâkimin tavsiyesindeki isabetin veya isabetsizliğin, davanın tarafları, toplum, tavsiye edilen avukat ile diğer tarafın vekili tarafından nasıl yorumlanabileceği ve algılanabileceği dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, hâkimin avukat tavsiyesinde bulunması, her koşulda, hâkimin dürüstlük ve tarafsızlık görüntüsünde, mesleğe yaraşırılık bakımından sorunlar oluşturacaktır.

4.2. Karşılaştırmalı hukuk bakımından ise, yukarıda belirtildiği üzere (§3.6.) bir avukatın hâkimliğe atanmasından sonra, vekili olduğu dosyalar hakkında müvekkiline belli bir avukatı tavsiye etmesi, Kansas Yargı Etiği İlkeleri'nin 2'nci maddesine istinaden uygun bulunmamıştır. Kansas Yargı Etiği Kurulu'nun dayandığı 2'nci madde, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin ve Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.1 maddesine benzer şekilde "Hâkim tüm faaliyetlerinde, her türlü uygunsuzluktan ve yakışsız görüntü vermekten kaçınır." hükmünü içermektedir. Bu ilkenin altında, hâkimin tarafsızlığı ve dürüstlüğü ile halkın yargıya olan güvenini güçlendirme ödevinin yanı sıra hâkimlik makamını kendisi ya da başkasının çıkarına kullanmaması hususları da yer almaktadır (§3.1, §3.2, §3.4.)

4.3. Yargıtay Personeli Etik Davranış İlkeleri'nin Ehliyet ve Özen değeri

altında yer alan m.1.6 hükmüne göre, Yargıtay personeli, “Dava tarafları, muhtemel dava tarafları veya yargıyla işi olan hiç kimseye avukat tavsiye etmez.” Yargıtay personeli için böyle bir hüküm getirilmesinin korumak istediği “tarafsızlık”, “dürüstlük” gibi etik değerler ile makamın saygınlığının ve itibarının başkasına haksız çıkar sağlanması için kullandırılmamasına ilişkin ilkeler, hâkimler bakımından da aynen geçerlidir. Bu nedenle, hâkimlere ilişkin etik ilkeler yorumlanırken, Yargıtay personeli bakımından öngörülen bu açık kuralın aksine bir sonuca varılması için haklı bir sebep bulunmamaktadır. Öte yandan, personel bakımından kesin olarak yasaklanmış bir davranışın, hâkimler tarafından yapılmasına açıkça izin verilmesi, Yargıtay’da oluşturulması hedeflenen kolektif etik bilinci ile tutarlı sayılamayacağı gibi Yargıtay Etik İlkeleri’nin sistematığına de uygun düşmez. Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkeleri ile Yargıtay Personeli Etik Davranış İlkeleri’nin 3’üncü maddesindeki yorum kuralı dikkate alındığında, hâkimlerin etik ilkeleri yorumlanırken, Yargıtay Cumhuriyet savcıları ile Yargıtay personeline ilişkin etik ilkelerin gözetilmesi de bir zorunluluktur.

4.4. Yargıtay Yargı Etiği Danışma Kurulu’nun yukarıda değinilen kararında (§3.4.) hâkimlerin referans vermesine ilişkin belirlediği ilkeler dikkate alındığında, hâkimin söz konusu avukatı tavsiye etmek gibi bir yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ayrıca, söz konusu tavsiyenin başkası tarafından verilmesinin de mümkün olması durumunda, verilecek tavsiye, yargının itibarının kişisel ya da başkasının menfaati için kullandırılması anlamına gelebilecektir.

4.5. Hâkimin, davanın taraflarına menfaat karşılığı olmasa bile danışmanlık yapması açıkça uygunsuzdur (m.4.15). Bu danışmanlık sadece hukuki konularla sınırlı olmayıp, davanın taraflarından birinin davayı takip etmesi konusunda avukat tavsiye etmesini de kapsar. Hâkim, tavsiye ettiği avukatın başarısının ya da başarısızlığının sonuçlarından etkilenebilecek ya da davanın tarafları veya toplum tarafından bu şekilde algılanabilecek davranışlardan uzak durmalıdır. Bu bakımdan, tavsiye ettiği avukatı şahsen tanınması ya da tanınaması da önemli değildir.

5. Karar

5.1. Başvurucunun, yakın arkadaşı olduğu davanın taraflarından birine avukat tavsiye etmesinin uygun olmadığına, tavsiye edilen avukatın hâkimin tanıdığı bir kişi olup olmamasının bu konuda bir önem taşımadığına,

5.2. Tavsiye niteliğindeki bu kararın başvurucuya tebliğine,

5.3. Kararın kişisel verilerden arındırılmış bir nüshasının Yargıtay’ın kurum içi ağında (intranette) yayınlanmasına, 28.5.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

VIII. HÂKİMİN BELEDİYE BAŞKANI VEYA MİLLETVEKİLİNİ SEÇİLMİŞ OLMASINDAN DOLAYI KUTLAMASI

Özet:

- Hâkimin, belediye başkanı veya milletvekili seçilmeleri dolayısıyla yakın arkadaşlarını sosyal medya üzerinden kutlamasının ya da makamlarında hayırlı olsun ziyaretinde bulunmasının yargı etiği ilkelerine uygun olmadığı.

YARGITAY
YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU
KARAR

Başvuru No: 2019/6

Karar No: 2019/7

Başvurucu: ..., Yargıtay Tetkik Hâkimi

Başvuru Tarihi: 28/5/2019

Karar Tarihi: 27/6/2019

Başvurunun Konusu: Hâkimin, yakın arkadaşının belediye başkanı veya milletvekili olması nedeniyle sosyal medya üzerinden onu kutlaması ya da makamında ziyaret etmesi hakkında.

1. Başvurunun konusu ve uygunluğu

1.1. Başvurucu, yakın tanıdığı bir arkadaşının belediye başkanı, diğer bir arkadaşının ise milletvekili seçildiğini belirterek, bu arkadaşlarını yeni görevleri nedeniyle sosyal medya üzerinden kutlamasının ya da makamlarında hayırlı olsun ziyaretinde bulunmasının yargı etiği ilkelerine uygun olup olmadığı konusunda tavsiye talep etmiştir.

1.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin tanımlar kısmında belirtilen “hâkim” kavramına tavsiye talep eden Yargıtay tetkik hâkimi de dâhil olup, başvuruca sıfatına sahiptir.

1.3. Hâkimin muhtemel bir davranışının etik ilkelere uygun olup olmaya-acağına ilişkin bu tavsiye istemi, konu ve zaman itibarıyla Kurul'un yetkisine girmektedir.

2. Başvurunun nitelendirilmesi

2.1. Tavsiye konularından biri, hâkimin bir arkadaşının belediye başkanı, diğerinin ise milletvekili seçilmesi nedeniyle sosyal medya üzerinden kutlamasının yargı etiği ilkelerine uygun olup olmadığı hakkındadır. Sosyal medya kapsamına, facebook, twitter, instagram gibi sosyal paylaşım ağları girmektedir. Bu tür sanal ortamların bazıları, dışarıya karşı kapalı gruplar iken, bazıları da tüm sosyal medya kullanıcılarının erişimine açıktır. Milletvekili ve belediye başkanı gibi politikayla uğraşan kişilerin mümkün olan en geniş çevreye ulaşma amacını taşımalarından dolayı, sosyal medya hesaplarını herkesin erişimine açık tutmalarının yaygın bir uygulama olduğu, açık kaynaklardan derlenen bilgilerden anlaşılmaktadır.

2.2. Diğer tavsiye konusu ise, hâkimin belediye başkanı ve milletvekili seçilen yakın arkadaşlarını yeni görevleri vesilesiyle makamlarında “hayırlı olsun ziyaretinde bulunmasının” etik ilkelere uygunluğu hakkındadır. Hayırlı olsun ziyaretine ilişkin fotoğraf ve diğer görsellerin, bazı hallerde sosyal medya ya da internet sitesi üzerinden herkesin erişimine açık şekilde paylaşılabildiği gözlemlenmiştir.

2.3. Sosyal medya aracılığıyla kutlama mesajı gönderilmesi veya makamda hayırlı olsun ziyaretinde bulunulması, bu görevlere seçilen kişilerle yakın dostluk ve arkadaşlık ilişkisi olduğunun bir göstergesidir. Özellikle yeni görev başlayanların makamına bizzat yapılan ziyaretler, toplum tarafından ziyaret edenler ile ziyaret edilenler arasında yakın dostluk, akrabalık veya arkadaşlık ilişkisi bulunduğu şeklinde algılanabilmektedir.

3. İlgili etik değer, ilke ve kurallar

3.1. Yargı etiğinin temellerinden biri olan bağımsızlık değeri, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nde de birinci sırada yer almaktadır. Bu ilkelerin 1.5 maddesine göre, “Hâkim, yasama ve yürütme erkleriyle uygunsuz ilişkilerden ve bu organların etkisinden uzaktır; aynı zamanda, makul bir kişinin gözünde, bu türden ilişki ve etkilerden uzak olduğunu gösterir.”

3.2. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 3.1 maddesine göre, “Adaletin gerçekleştirilmesi kadar, gerçekleştirildiğinin görülmesinin önemi de gözetilerek, hâkim kişisel ve mesleki ilişkilerinde, söz ve davranışlarında makul bir değerlendirme ile yadırganabilecek ve taraflılık görüntüsü verebilecek durumlardan ve halkın yargıya olan güvenini sarsacak nitelikteki davranışlardan kaçınır.” Bu madde, hâkimin kişisel ilişkileri bakımından da dikkat etmesi gereken bir hükümdür. Dürüstlük değeri altında yer alan Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 3.2 maddesine göre, “Hâkim, tüm faaliyetlerinde, hukukun üstünlüğüne saygılı olduğunu gösterir, yargının dürüstlüğüne ve bağımsızlığına halkın güvenini yükseltecek biçimde davranır.”

3.3. Hâkimin özel yaşamına ilişkin uyması gereken etik ilkelerin önemli bir kısmı mesleğe yaraşırılık değeri altında düzenlenmiştir. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.7 maddesinde “Hâkim, sosyal medya kullanırken öz denetim yapmak suretiyle siyasi, etnik, mezhepçi, cinsiyetçi ve benzeri paylaşım yapmaz.” hükmüne yer verilmiştir. Oluşturulduğu tarihlerde sosyal medya kullanımının olmaması nedeniyle, Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nde bu konuda açık bir hükme yer verilmediğinden Bangalor Yargı Etiği İlkelerinin Yorumu’nda da sosyal medya kullanımına ilişkin bir açıklama bulunmamaktadır. Öte yandan, Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.2 maddesine göre, “Hâkim, daima halkın gözü önünde olduğundan, normal bir vatandaşa göre külfet olarak nitelendirilebilecek kişisel sınırlamaları kabullenir, bunlara isteyerek uyar.” Dolayısıyla

hâkimin sosyal medya yoluyla ya da makama bizzat giderek “hayırlı olsun” dileklerinde bulunması halinde, bu durumun halk tarafından bilineceğinin ve bir değerlendirme yapılacağıının farkında olması gerekir. Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri’nin 4.2 ve 4.7 maddeleri, aynı ilkelerin 4.1 ve 4.3 maddelerinde öngörülen etik yükümlülükler çerçevesinde değerlendirilmelidir.

3.4. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri’nin Yorumu’na göre, “Hâkim, siyasal veya sosyal bakış açılarından bağımsız olarak, tüm insanlara hizmet eder. Bu nedenle, hâkim makul ölçüde mümkün olduğunca herkesin güvenini korumaya çalışmalıdır.” (Commentary on the Bangalore Principles of Judicial Conduct (2007). Vienna Austria: UNODC Publication, p.65). Bangalor Yargı Etiği İlkelerine ilişkin eğitim kitabında bu konuyla ilgili olarak, “Hâkim, makul bir kişinin gözüyle siyasal partizan olarak görünebileceği tartışmalı durumlara dâhil olmaktan kaçınmak için mümkün olduğu ölçüde dikkatli olmalıdır” ifadesine yer verilmiştir (Judicial Conduct and Ethics, Self Directed Course, United Nations, Vienna, 2019, s.36). Aynı eserde, hâkimlerin sosyal medya kullanırken “siyasal görüşleri ve kamuoyu tartışmaları gibi yargının tarafsızlığı konusunda halkın güvenine zarar verebilecek hiçbir şey yayınlamamaları” gerektiği belirtilmiştir (s.18). Romanya Yargı Etiği İlkeleri’ne göre, “...herhangi bir politikacıyla arkadaşlık veya ilişkisi olması durumunda hâkim, bu kişinin hiçbir şekilde bu ilişkiyi politik amaçlar için kullanmamasını...” sağlamalıdır. (Judicial Council of Magistracy - Romania Practical Guide to Judicial Ethics and Deontology for the Romanian Magistrates, s.20). Florida Yüksek Mahkemesi Yargı Etiği Danışma Kurulu bir kararında, belediye başkanlığına aday olan eşinin destekçileri ile evde yapacağı toplantıda hâkimin, eşi için oy ya da destek istememesi şartıyla bile olsa misafir karşılayamayacağına, kahve ve kek ikram edemeyeceğine karar vermiştir (22.12.1987 tarih ve 87/22 sayılı). Aynı Kurul başka bir kararında, eşi siyasal bir makam için aday olan hâkimin, yaşadığı evinin bahçesine veya hâkimin sahip olduğu ya da kullandığı bir aracın üzerine siyasal bir işaret koymaması, bu konuda kimseyi yetkilendirmemesi ya da teşvik etmemesi gerektiği sonucuna varmıştır (9.5.2006 T, 2006/1 S.K.). Florida Yüksek Mahkemesi Yargı Etiği Danışma Kurulu, diğer bir kararında eşi siyasal bir makam için aday olan hâkimin, eşinin tanışma toplantılarına katılmasını uygunsuz bulmuştur. Aynı kararda, kampanya sırasında eşinin kullanacağı aile fotoğrafında hâkimin yer alabileceğini, ancak bu durumun etik ilkeleri ihlal etmemesi için kampanya sırasında hâkimin unvanının kullanılmaması, bu fotoğrafın tüm kampanyalar boyunca gösterilmemesi ve eşinin adaylığını onayladığı anlamına gelebilecek herhangi eylemli veya eylemsiz görüntü oluşturmaması gibi bir dizi önlemlerin alınması konusunda hâkimin uyanık olması gerektiğini belirtmiştir (14.9.2007 T, 2007/13 S.K.).

4. Etik değerlendirme

4.1. Hâkimin, yeni seçilen belediye başkanını ya da milletvekilini, sosyal medya üzerinden kutlaması halinde, bu durumun herkes tarafından bilinebileceği ve görünebileceği açıktır (§2.1.). Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.7'nci maddesi ise hâkimlerin siyasi paylaşım yapmalarını açıkça yasaklamaktadır. Bu itibarla, belli bir partiye mensup olsun ya da olmasın bir milletvekiline ya da belediye başkanına sosyal medya üzerinden kutlama mesajı gönderilmesi m.4.7'de yer alan siyasi paylaşım yasağı kapsamındaadır. Bu itibarla, hâkimin yakın arkadaşı dahi olsa yeni seçilen bir belediye başkanını ya da milletvekilini sosyal medya aracılığıyla kutlaması yargı etiği ilkelerine uygun değildir. Bangalor Yargı Etiği Sistemi bakımından da aynı yorum geçerlidir (§3.4.)

4.2. Yukarıdaki paragrafta açıklanan sanal durumun, gerçek hayattaki görüntüsünün bir benzeri olan "makamda hayırlı olsun" ziyaretinde bulunulması da hâkimin, yasama ve yürütme organının etkisinden uzak olmasının yanı sıra "makul bir kişinin gözünde, bu türden ilişki ve etkilerden uzak olduğunu..." da gösterme ödevi ile tutarlı sayılamaz (§3.1.). Öte yandan hâkimin, bağımsızlığı konusunda halkın güvenini yükseltecek şekilde davranma ödevi de bulunmaktadır. Yapılacak ziyaret sırasında makamda bulunan muhtemelen sayısı kalabalık kişilerin varlığı, çekilen fotoğraflar ve diğer görüntülerin toplumun erişimine açılma olasılığının yüksek olması gibi hususlar dikkate alındığında, toplumda oluşabilecek algı, hâkimin bağımsızlığı konusunda halkın güvenini yükseltecek şekilde davranma ödevi ile uyumlu değildir (§3.2.). Bu konuda dikkat edilmesi gereken başka bir hüküm de Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin 4.6 maddesidir. Bu maddeye göre, "Hâkim, siyasi niteliğe bürünmüş, çekişmeli tartışmalara aleni olarak katılmaktan ve görüş bildirmekten kaçınır." Seçim sırasında yapılan konuşmalar ve tartışmalar bazen oldukça çetin geçebilmekte ve siyasi parti üyesi olanlar ya da parti taraftarları arasında çok ciddi gerginlikler yaşanabilmektedir. Bu durumda, sosyal medya aracılığıyla ya da toplum tarafından bilinir ve görünür şekilde makamda hayırlı olsun ziyaretinde bulunulmasının, seçimi kazanamayan diğer partilerin taraftarları ile toplum tarafından nasıl yorumlanabileceği de göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle, hâkimin bu tür davranışlarının siyasi niteliğe bürünmüş tartışmalarda sanki bir tarafın görüşünü benimsemiş ya da taraf olmuş gibi bir konuma düşebileceği dikkate alınmalıdır. Bazı hallerde, seçim sürecinde yapılan konuşma ve tartışmaların seçimden sonra da gündeme gelmesi ve hatta yargılama konusu olması gibi risklerin doğabileceği göz ardı edilmemelidir.

4.3. Karşılaştırmalı yargı etiği uygulamaları açısından konu değerlendirildiğinde, hâkimlerin politikacılar ile olan ilişkilerinde mümkün olduğunca mesafeli durmaları genel kabul gören bir ilkedir. Hâkimin, siyasal veya sosyal bakış açılarından bağımsız olarak tüm insanlara hizmet etmesi nedeniyle,

makul ölçüde ve mümkün olduğunca herkesin güvenliğini korumaya çalışması etik bir sorumluluktur. Bu sebeple hâkimin, makul bir kişinin gözüyle siyasi partizan olarak görünebileceği tartışmalı durumlara dâhil olmaktan kaçınmak için mümkün olduğu ölçüde dikkatli olması, Bangalor Yargı Etiği İlkelerinin Sistemi bakımından bir zorunluluk olarak değerlendirilmektedir. Eşi olsa bile bir politikacının siyasi görüşünü ya da politik bir makam için aday olmasını eylemli ya da eylemsiz olarak onayladığı şeklinde görüntü oluşturmamak için hâkimin çaba göstermesi ve ayrıca bu konuda uyanık olması gerektiği kabul edilmektedir (§3.4.).

4.4. Hâkimin, yakın bir arkadaşının belediye başkanı ya da milletvekili olarak seçilmesini sosyal medya aracılığıyla kutlamasının ya da makamında hayırlı olsun ziyaretinde bulunmasının yargı etiği ilkelerine aykırı olması, bu kişilerle her türlü şahsi ilişkilerini kesmesi gerektiği anlamına gelmemektedir. Hâkim, çok yakın bir arkadaşını telefonla arayabilir, özel mesaj gönderebilir, özellikle hâkimlik mesleğine girmeden önceki mahalle veya gençlik arkadaşları ya da yakın dostları ile insani ve sosyal ilişkilerini sürdürebilir. Ancak, bu tür davranışlarında yukarıda etraflıca açıklanan yargı etiği ilkelerine uygun davranması zorunludur. Bu konuda dikkat edilmesi gereken bir husus da hâkimin, hâkimlik mesleğinin itibarını kendisi veya başkası için kullandırmamasıdır (Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri m. 4.10). Gerek sosyal medya kullanımı gerekse makamda hayırlı olsun ziyaretinde bulunulmasının sağladığı aleniyet ile topluma iletilen mesajın, diğer siyasi partiler, parti taraftarları, hâkimler, avukatlar ve yargı personeli ile toplumda nasıl bir algı oluşturabileceğini hâkim daima göz önünde bulundurmalıdır.

5. Karar

5.1. Başvurucunun, belediye başkanı ve milletvekili seçilmeleri dolayısıyla yakın arkadaşlarını sosyal medya üzerinden kutlamasının ya da makamlarında hayırlı olsun ziyaretinde bulunmasının yargı etiği ilkelerine uygun olmadığına,

5.2. Tavsiye niteliğindeki bu kararın başvurucuya tebliğine,

5.3. Kararın kişisel verilerden arındırılmış bir nüshasının Yargıtay'ın kurum içi ağında (intranette) yayınlanmasına, 27.6.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

İKİNCİ BÖLÜM: İLGİLİ MEVZUAT

**I. YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU ÇALIŞMA USUL VE
ESASLARI HAKKINDA KARAR**

BİRİNCİ BÖLÜM: Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, hâkimlerin ve Yargıtay Cumhuriyet savcılarının davranışlarının ve muhtemel davranış modellerinin etik değerlere uygunluğu hakkında, önerilerde bulunmak üzere kurulan Kurul'un çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu karar, Kurul'un yapısını, üyelerinin niteliklerini, görev ve sorumluluklarını, çalışma yöntemini, hâkimlerin ve Yargıtay Cumhuriyet savcılarının yapacakları başvuruların değerlendirilmesini ve bu konuda verilecek kararların niteliğini kapsar. Yargıtay personeli ile hâkim ve Cumhuriyet savcısı adayları hakkında bu karar uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Karar, 8.12.2017 tarihinde Yargıtay Büyük Genel Kurulu tarafından oybirliği ile kabul edilen Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'nin "KISIM III", "IV. Yargı Etiği Danışma Kurulu" başlıklı maddenin 2'nci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

(2) Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin son fıkrası uyarınca Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ile insan haklarına ilişkin evrensel ilkeler de Kurul'un çalışmalarının dayanağını oluşturur.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Karar'da geçen;

- a) Hâkim: Yargıtay Birinci Başkanı, başkan vekilleri, daire başkanları, üyeler ve tetkik hâkimlerini,
- b) Yargıtay Cumhuriyet savcısı: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı Vekili ve Yargıtay Cumhuriyet savcılarını,
- c) Kurul: Yargı Etiği Danışma Kurulu'nu,
- d) Başkan: Yargı Etiği Danışma Kurulu Başkanı'nı,
- e) Başkan Vekili: Yargı Etiği Danışma Kurulu Başkan Vekili'ni,

- f) Üye: Yargı Etiği Danışma Kurulu üyesini,
g) Sekreteryaya: Yargı Etiği Danışma Kurulu Sekreteryası'nı,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM: Kurul'un Yapısı, Üyelerin Nitelikleri, Seçimi, Görev Süresi ve Bağımsızlığı

Kurul'un yapısı

MADDE 5- (1) Kurul, yedi Yargıtay üyesi, iki tetkik hâkimi, bir Yargıtay Cumhuriyet savcısı ve bir öğretim üyesinden oluşur.

(2) Başkan, en kıdemli Yargıtay üyesidir. Üyelerden birinin daire başkanı olması halinde daire başkanı; birden fazla daire başkanı olması halinde ise en kıdemli daire başkanı Kurul'a başkanlık eder. Kıdemin belirlenmesinde, Yargıtay'da uygulanan kıdem sistemi esas alınır.

(3) Başkan Vekilliğini, Başkan'dan sonra gelen en kıdemli daire başkanı, daire başkanı olmaması halinde en kıdemli Yargıtay üyesi yürütür.

(4) Sekreteryaya görevi, Yargıtay genel sekreter yardımcısı tarafından yerine getirilir.

Hâkim ve Yargıtay Cumhuriyet savcısı üyelerin nitelikleri

MADDE 6- (1) Kurul'da görev alan yedi Yargıtay üyesinden en az ikisinin kadın olması zorunludur. Yargıtay daire başkanları da Yargıtay üyesi kontenjanından Kurul'a üye olarak seçilebilirler.

(2) Yargıtay tetkik hâkimleri, Yargıtay kıdemi en fazla olan yirmi tetkik hâkimi arasından seçilir.

(3) Yargıtay Cumhuriyet savcısı, Yargıtay Cumhuriyet savcılığı kıdemi en fazla olan on Cumhuriyet savcısı arasından seçilir.

Kurul'a seçilecek öğretim üyesinin nitelikleri

MADDE 7- (1) Kurul'a seçilecek öğretim üyesinin, etik alanında bilimsel nitelikte eser yazmış ve üniversitelerin etik kurullarında daha önce görev almış olması zorunludur. Herhangi bir yükseköğretim kurumunda öğretim üyesi olarak görev yapmayanlar, Kurul üyeliğine aday olamazlar.

(2) Bilimsel eser kapsamına, doktora tezi, uluslararası ve ulusal alan endekslerinde taranan dergilerde yayımlanmış hakemli makale, bilimsel kitaplar ile benzeri akademik özelliği olan kitap bölümleri dâhildir. Diğer makaleler, editöre mektup, kitap kritiği, deneme, hikâye, anı, roman, internetteki blog yazıları gibi çalışmalar “etik alanında bilimsel nitelikte eser” olarak kabul edilmez.

(3) Öğretim üyesinin etik alanında yazdığı bilimsel nitelikte eser veya eserler ile üniversitelerin etik kurullarında daha önce görev yaptığına dair belgeler Sekreteryaya tarafından arşivlenir.

Hâkim ve Yargıtay Cumhuriyet savcısı üyelerin seçimi

MADDE 8- (1) Yargıtay üyeleri, Yargıtay Büyük Genel Kurulu tarafından Yargıtay daire başkanlarının seçimindeki usule göre seçilir.

(2) Tetkik hâkimleri, Birinci Başkanlık Kurulu tarafından Yargıtay kıdemi en fazla olan yirmi tetkik hâkimi arasından seçilir.

(3) Yargıtay Cumhuriyet savcısı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Yargıtay Cumhuriyet savcılığı kıdemi en fazla olan on Cumhuriyet savcısı arasından seçilir.

(4) Hâkim ve Yargıtay Cumhuriyet savcısı üyelerin, üyelik şartlarını taşıdığını gösteren belgeler Sekreteryaya tarafından arşivlenir.

(5) Üye olmak için gerekli nitelikleri taşımadığı halde seçilenler, Kurul tarafından seçimi yapan makama bildirilir. Böyle bir kararın alındığı toplantıya, hakkında bildirim yapılan üye katılamaz.

Öğretim üyesinin seçimi

MADDE 9- (1) Seçimin, liyakat, şeffaflık ve topluma karşı hesap verilebilirlik ilkelerine uygun şekilde yapılması esastır.

(2) Öğretim üyesinin görevinin sona ermesinden bir ay önce öğretim üyesinin seçim süreci başlatılır.

(3) Adayların özgeçmişleri ile üyelik için gerekli koşulları taşıdığına dair belgeleri Sekreteryaya’ya ulaştırmaları için Yargıtay kurumsal internet sitesinde ilan yapılır. İlanın bir örneği, üniversite rektörlüklerine ve hukuk fakültelerinin dekanlıklarına seçimden en az otuz gün önce gönderilir. Seçimin daha geniş bir çevrede duyurulması için yararlı olacağı anlaşılan başka yerlere de ilan metni gönderilebilir.

(4) Adayların özgeçmişleri ile seçim için gerekli tüm koşulları taşıdıklarına

dair ibraz edilen belgeler, Sekreteryaya tarafından toplantıdan bir hafta önce üyelere dağıtılır.

(5) Kurul'un ilk toplantısında Sekreteryaya, tüm adaylar hakkında sunum yapar. Öncelikle, adaylık için gerekli koşulları taşımayanlar hakkında karar verilir. Gerekli koşulları taşıyan adayların, eserleri, kıdemleri, görev aldıkları projeler, çalıştıkları kurumlar, yabancı dilde yazılmış eserlere ulaşma kabiliyetleri ile Kurul çalışmalarına sağlayacakları diğer katkılar dikkate alınarak oy kullanılır. Adaylar hakkında yapılan müzakere tamamlandıktan sonra üyeler açık oylamayla ve salt çoğunlukla öğretim üyesini belirler. İlk oylamada seçilememesi halinde, ikinci oylamada en çok oy alan iki aday arasında seçim yapılır. Oyların eşitliği halinde Başkan'ın oyunu almış aday seçilir.

(6) Seçime ilişkin Kurul kararı, seçilen öğretim üyesine tebliğ edilir ve ayrıca görev yaptığı üniversitenin ilgili birimine bilgi verilir. Öğretim üyesinin seçimine ilişkin karar, gerekçeli olarak yazılır ve Yargıtay internet sitesinin etik ile ilgili sayfasına konulur. Adaylık başvurusunda bulunan diğer adaylara da seçim sonucu hakkında bilgi verilir.

(7) Öğretim üyesinin seçimine ilişkin diğer hususlar Kurul'un hazırlayacağı, Öğretim Üyesinin Seçimi Hakkında Yönerge'de düzenlenir.

Üyelerin görev süresi

MADDE 10- (1) Üyelerin görev süresi iki yıldır. Süresi dolanlar, görev veya unvanları değişse dahi yeniden seçilemezler.

(2) Üyelerin görev süreleri, öğretim üyesinin seçilmesiyle Kurul'un oluştuğu tarihte başlar.

(3) Üyelerin görevlerinin sona ermesinden bir ay önce, yeni üyelerin seçimi için ilgili kurul ve makamlara Başkan tarafından bildirimde bulunulur.

(4) Yeni seçilen Kurul üyeleri görevlerine başlayana kadar, önceki Kurul üyelerinin görevleri devam eder.

Üyelerin görevlerinin sona ermesi

MADDE 11- (1) Üyelerin görevleri aşağıdaki hallerde sona erer:

a) Üyelerin görev süresinin tamamlanması üzerine, yeni seçilen üyelerin görevi başlaması,

b) Üye seçilmek için gerekli niteliklerin kaybedilmesi,

c) Üyenin istifa etmesi.

(2) Üyelerde eksilme olması halinde, durum derhal ayrılan üyeyi seçen kurul veya makama bildirilir. Ayrılan üyenin seçildiği yöntemle belirlenen yeni üye, yerine seçildiği üyenin görev süresini tamamlar.

Üyelerin bağımsızlığı

MADDE 12- (1) Üyeler kendilerini seçen kurul ya da makamdan bağımsız olarak görev yaparlar.

Sekretarya

MADDE 13- (1) Sekretarya görevini, Yargıtay Başkanının görevlendireceği bir Yargıtay genel sekreter yardımcısı yürütür. Görevlendirme yapılırken, Kurul'un yaptığı görevin önemi ve niteliği dikkate alınarak liyakat ilkesi gözetilir. Bu görev, Yargıtay genel sekreter yardımcısının gözetiminde olsa dahi başka bir hâkime veya personele verilemez.

(2) Görevlendirilen Yargıtay genel sekreter yardımcısının geçici görev, yıllık veya hastalık izni gibi yasal bir mazeretinin bulunması halinde, işbölümüne göre onun işlerine bakan Yargıtay genel sekreter yardımcısı sekretarya görevini geçici olarak yürütür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Kurul'un Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Kurul'un görevi

MADDE 14- (1) Kurul'un görevi, hâkim ve Yargıtay Cumhuriyet savcılarının davranışlarının veya muhtemel davranış modellerinin etik değerlere uygunluğu hakkında karar vermektir.

Kurul'un yetkisi

MADDE 15- (1) Kurul, görevlerini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirmek üzere ilgili kurumlarla yazışma yapabilir, bilgi ve belge isteyebilir ve diğer faaliyetlerde bulunabilir.

(2) Kurul, gerekli görmesi halinde bilgi ve deneyiminden yararlanmak istediği kişileri toplantıya davet edebilir.

Kurul'un ve üyelerin sorumlulukları

MADDE 16- (1) Kurul, çalışmalarında bağımsız olup, kurum içi ve kurum dışı şeffaflık ve topluma karşı hesap verilebilirlik ilkelerine göre faaliyetlerini yürütür.

(2) Kurul çalışmalarında gizlilik ilkesine uyulur.

(3) Kitle iletişim araçları ile sosyal medyada Kurul'da görüşülen konular hakkında açıklama yapılamaz ve bilgi paylaşılamaz.

(4) Kurul'a intikal eden konularla ilgili olarak Yargıtay Yargı Etiği İlkelerinin 2.7 ve Yargıtay Cumhuriyet Savcıları Etik Davranış İlkelerinin 3.2 maddelerinde öngörülen hallerde üyeler toplantılara katılamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: Başkan ve Başkan Vekili, Üyeler ve Sekreteryaya'nın Görevleri ile Kurul'un Çalışma Yöntemi

Başkan'ın görevi

MADDE 17- (1) Başkan;

- a) Kurul'u temsil eder,
- b) Kurul'un toplantılarına başkanlık eder,
- c) Kurul'a ilişkin yazışmaları imzalar,
- d) Toplantı gündemini belirler,
- e) Gerekli hallerde, üyeleri komisyon şeklinde çalışmak üzere görevlendirir,
- f) Kurul kararlarının taslaklarına ilişkin değişiklik önerilerini değerlendirerek sonuçlandırır,
- g) Kurul'un düzenli ve verimli çalışmasını sağlamak için gerekli önlemleri alır.

Başkan Vekili'nin görevi

MADDE 18- (1) Başkan Vekili, yasal mazereti nedeniyle görevlerini kısmen veya tamamen yerine getirememesi halinde Başkan'a ait görevleri yerine getirir.

Üyenin görevi

MADDE 19- (1) Üye;

- a) Kurul toplantılarına katılır,
- b) Kurul'un görev, yetki ve sorumlulukları içindeki işleri yapar,
- c) Kurul'un ahenkli, verimli ve düzenli çalışmasının sağlanmasında ve işlerin gecikmeksizin incelenip karara bağlanmasında Başkan'a yardım eder.

Sekretarya'nın görevi

MADDE 20- (1) Sekretarya;

- a) Gündemi üyelere toplantıdan önce iletir,
- b) Kurul kararlarının taslaklarını hazırlar,
- c) Kurul'un araştırma, inceleme ve benzeri nitelikteki diğer taleplerini karşılar,
- d) Kurul'un yazışmalarının düzenli bir şekilde yapılmasını sağlar,
- e) Kurul'un arşivinin düzenli tutulması için gerekli önlemleri alır,
- f) Başkan'ın vereceği diğer görevleri yapar.

Kurul'un çalışma yöntemi

MADDE 21- (1) Kurul'un, tüm üyelerinin katılımı ile toplanması ve çalışması esas olup en az yedi üyenin katılımı ile de toplanabilir.

(2) Toplantıda, önceden belirlenen gündemdeki konular sırayla görüşülür. Ancak, gündemdeki konular görüşülmeye başlanmadan önce, üyelere birinin teklifi üzerine gündeme yeni maddelerin eklenmesine ya da maddelerin görüşülme sırasının değiştirilmesine, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verilebilir.

(3) Gerekli görülen hallerde üyeler, Başkan'ın görevlendirmesiyle bir veya birden fazla komisyon oluşturarak da çalışabilirler. Ancak tüm kararlar Kurul olarak verilir.

(4) Kurul, adli tatil dışında her ay en az bir kez olmak üzere toplanır. Başkan'ın daveti veya üyelerin salt çoğunluğunun isteği üzerine gecikmeksizin de toplanabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM: Başvuru Yapılması, Başvurunun İncelenmesi ve Karar

Hâkim ve Yargıtay Cumhuriyet savcılarının Kurul'a başvurusu

MADDE 22- (1) Hâkimler ve Yargıtay Cumhuriyet savcıları davranışlarının veya muhtemel davranış modellerinin etik değerlere uygunluğu konusunda Kurul'dan görüş isteyebilirler.

(2) Başvurucu, adını ve soyadını, görev yeri ve adresini, iletişim bilgilerini, görüş istediği konunun ayrıntılarını içeren özlü ve imzalı dilekçesini, varsa ilgili belgeleri ile birlikte Sekretarya'ya sunarak başvurusunu yapar. Başvuru tarihi, dilekçenin Sekretarya'ya ulaştığı tarihtir.

Görüş talep edilemeyecek haller

Madde 23- (1) Aşağıdaki hallerde Kurul'dan görüş istenemez:

- a) Soyut, genel, güncelliğini kaybetmiş geçmiş olaylar ile soruyu soran kişi dışında başka bir kişinin davranışına ilişkin konular,
- b) Yargı etiğinin amaç ve kapsamı dışında kalan davranış veya işlemler,
- c) Ceza veya disiplin soruşturması yapılmış ya da yapılmakta olan davranış veya işlemler,
- d) Yargı etiği ile ilgili olmayan Anayasa, kanun, tüzük veya yönetmelik gibi normlara bağlı yapılan işlemlerin yorumu,
- e) Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nun Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'ni kabul ettiği 8 Aralık 2017 tarihinden önceki davranış veya işlemler.

Başvuruların incelenmesi

MADDE 24- (1) Başvurular Sekretarya tarafından ön incelemeye tabi tutulur. Başvuruların yapılmasına ve incelenmesine ilişkin hususlar ile ön incelemenin usul ve esasları, Kurul'un hazırlayacağı Ön İnceleme Yönergesinde düzenlenir.

(2) Toplantıdan en az üç gün önce gündem ile birlikte başvuruda bulunan kişinin adı ve soyadı ile başvurunun konusunu içeren liste üyelere dağıtılır.

(3) Üyeler, ihtiyaç duymaları halinde başvuruyla ilgili her türlü belgeyi Sekretarya'dan talep edebilir.

Başvuruların müzakere edilmesi

MADDE 25- (1) Başvurular Kurul'a Sekretarya tarafından sunulur. Gerekli görülmesi halinde Başkan sunum yapmak üzere bir üyeyi de görevlendirebilir.

(2) Başvurular öncelikle usul, sonra da esas bakımından incelenir.

(3) Başvuruların sonucu, listenin ilgili sütununa yazılır, Başkan ve Sekretarya tarafından imzalanır.

Başvuru üzerine karar verilmesi ve kararın niteliği

MADDE 26- (1) Kararlar, tüm kurul üyelerinin salt çoğunluğu ile alınır.

(2) Kurul'un görevine girmeyen konulardaki taleplerin reddine dair gerekçeli karar ilgisine bildirilir. Kurul, uygun gördüğü hallerde liste usulü red kararı verebilir.

(3) Başka bir kurum veya makamın görev alanına giren hallerde evrak ilgili makama gönderilmeyip, sadece red kararı yazılır.

(4) Kurul, başvurunun özelliklerine göre makul bir süre içinde kararını verir. Bu sürenin başvuru tarihinden itibaren iki ayı aşacak olması durumunda, başvuru sahibine, değerlendirmenin gecikmesine neden olan hususlar açıklanarak bildirim yapılır.

(5) Kurul'un görüşü bağlayıcı değildir, tavsiye niteliğindedir.

Kurul kararının yazılması

MADDE 27- (1) Kurul kararının taslağı Sekretarya tarafından hazırlanır. Başkan gerekli gördüğü hallerde bu görevi üyelere birine verebilir.

(2) Esas hakkında verilen kararlarda;

a) Somut vakalar,

b) Karara dayanak olan kurallar ve içtihatlar,

c) Yargıtay Etik İlkeleri, Bangalor Yargı Etiği İlkeleri, Budapeşte İlkeleri,

d) Diğer kurumların etik ilkeleri, görüş ve kararları,

e) Birleşmiş Milletler ile Avrupa Konseyi'nin konuyla ilgili kural, görüş ve standartları,

f) Karşılaştırmalı hukuktaki diğer etik ilke, kural ve içtihatlar ile görüşler dikkate alınır.

(3) Karar, verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde yazılır.

(4) Karar, başvurucuya Kurul tarafından uygun görülen iletişim araçlarından biri ile yazılı olarak tebliğ edilir.

Kurul kararının yayımlanması

MADDE 28- (1) Kurul kararının kişisel verilerden arındırılmış bir nüshası Yargıtay kurum içi ağında (intranet) yayımlanır.

(2) Kurul, çalışmalarına ilişkin faaliyet raporu ile kararlara dair istatistiki bilgileri Yargıtay'ın internet sitesinde yayımlar.

ALTINCI BÖLÜM: Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 29- (1) Bu karar, 24/12/2018 tarihinden itibaren uygulanır.

Yürütme

MADDE 30- (1) Bu karar Kurul tarafından yürütülür.

II. YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU ÖN İNCELEME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM: Amaç, Kapsam ve Dayanak

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönerge'nin amacı, hâkimlerin ve Yargıtay Cumhuriyet savcılarının davranışlarının ve muhtemel davranış modellerinin etik değerlere uygunluğu konusundaki başvurularının Sekreteryaya tarafından ön incelemesinin yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Kurul'a yapılacak başvurular hakkında Sekreteryaya'nın ön inceleme çalışmalarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 24.12.2018 tarihli Yargı Etiği Danışma Kurulu Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Karar'ın m. 24/1 hükmüne göre çıkarılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM: Başvurunun Yapılması

Hâkim ve Yargıtay Cumhuriyet savcılarının Kurul'a başvurması

MADDE 4- (1) Hâkimler ve Yargıtay Cumhuriyet savcıları davranışlarının veya muhtemel davranış modellerinin etik değerlere uygunluğu konusunda Kurul'dan görüş isteyebilirler.

(2) Başvurucu, Ek-1'de yer alan örneğe uygun olarak, adını ve soyadını, görev yeri ve adresini, iletişim bilgilerini, görüş istediği konunun ayrıntılarını içeren özlü ve imzalı dilekçesini, varsa ilgili belgeleri ile birlikte Sekreteryaya'ya sunarak başvurusunu yapar. Başvuru tarihi, dilekçenin Sekreteryaya'ya ulaştığı tarihtir.

(3) Başvuruların ve eklerinin Türkçe olması gerekir. Eksiklik halinde başvurular reddedilmeyerek, Sekreteryaya tarafından uygun bir süre verilmek suretiyle tamamlattırılır. Bu süre talep halinde uzatılabilir.

(4) Sekreteryaya, başvuru tarihi ve numarasını içeren bir belge düzenleyerek, başvuru sahibine verir. Başvuru bir iletişim aracıyla yapılmışsa, belge uygun bir iletişim aracıyla yazılı olarak gönderilir.

(5) Mümkin olması halinde başvurulara ilişkin işlemler UYAP sisteminden de yürütülebilir.

Görüş talep edilemeyecek haller

Madde 5- (1) Aşağıdaki hallerde Kurul'dan görüş istenemez:

- a) Soyut, genel, güncelliğini kaybetmiş geçmiş olaylar ile soruyu soran kişi dışında başka bir kişinin davranışına ilişkin konular,
- b) Yargı etiğinin amaç ve kapsamı dışında kalan davranış veya işlemler,
- c) Ceza veya disiplin soruşturması yapılmış ya da yapılmakta olan davranış veya işlemler,
- d) Yargı etiği ile ilgili olmayan Anayasa, kanun, tüzük veya yönetmelik gibi normlara bağlı yapılan işlemlerin yorumu,
- e) Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nun Yargıtay Yargı Etiği İlkeleri'ni Kabul ettiği 8 Aralık 2017 tarihinden önceki davranış veya işlemler.

(2) Başvurucu, talebinde yer alan bilgilerin doğruluğunu ve beyan ettiği hususlarda bir değişiklik olması halinde Kurul'a gecikmeksizin bilgi vereceğini kabul ve taahhüt eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Tutulacak Kayıtlar ve Başvuruların Ön İncelemesi

Tutulacak kayıtlar

Madde 6- (1) Sekretarya Kurul'a yapılan başvurulara ilişkin olarak, başvuru numarası ve tarihi, başvuranın adı ve soyadı, başvurunun konusu ve karar tarihi ile numarasını içeren bilgilerin yer aldığı Yargı Etiği Danışma Kurulu Başvuru Defteri (EK-2) tutar.

(2) Yargı Etiği Danışma Kurulu Başvuru Defteri, fiziki olarak tutulabileceği gibi elektronik ortamda ve mümkün olması halinde UYAP sisteminde de tutulabilir. Defterin UYAP ortamında tutulması halinde üyelere deftere erişim yetkisi verilir.

Başvuruların ön incelemesinin yapılması

Madde 7- (1) Sekretarya aşağıdaki başlıklardaki sıraya göre başvuruların ön incelemesini yapar:

- a) Sıfat: Başvuranın, hâkim veya Yargıtay Cumhuriyet savcısı sıfatına sahip

olup olmadığı öncelikle incelenir. Soruyu soran kişi dışında başka bir kişinin davranışına ilişkin yapılan başvurular ile bireysel olmayan başvurular da bu kapsamda değerlendirilir.

b) Zaman: 8 Aralık 2017 tarihinden önce veya güncelliğini kaybetmiş davranış ya da işlemler zaman bakımından incelenir.

(c) Konu : Aşağıdaki hallerde konu bakımından inceleme yapılır:

i) Ceza veya disiplin soruşturması yapılmış ya da yapılmakta olan davranış veya işlemler,

ii) Yargı etiğinin amaç ve kapsamı dışında kalan davranış veya işlemler,

iii) Yargı etiği ile ilgili olmayan Anayasa, kanun, tüzük veya yönetmelik gibi normlara bağlı yapılan işlemlerin yorumu,

(2) Yukarıda yapılan incelemeye göre Kurul'un görev alanına girmediğinin düşünülmesi halinde başvuru, sair yönler incelenmeksizin öncelikle Kurul'un gündemine alınmak üzere Başkan'a sunulur. Başkan, bu başvuruları öncelikle Kurul'un gündemine alır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 8- (1) Bu yönerge 26/12/2018 tarihinden itibaren uygulanır.

Yürütme

MADDE 9- (1) Bu yönerge Kurul tarafından yürütülür.

EK-1 YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU'NA YAPILACAK BAŞVU- RULARA İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEĞİ

YARGITAY YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU'NA

Hukuk fakültesinden beri tanıdığım ve bir kamu iktisadi teşebbüsünde avukat olarak çalışan arkadaşım, yılbaşı ve bayram günlerinde, çalıştığı kamu iktisadi teşebbüsünün hazırladığı ajanda, takvim, kalem, kravat, fular gibi eşantyonlardan hem bana hem de Yargıtay'ın bazı hukuk dairelerine göndermek istediğini belirtmiştir. Kamu iktisadi teşebbüsünün, özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyetini yürütmesi nedeniyle, adli yargının görev alanına giren uyuşmazlıkları da olabilmektedir. Bunların bir kısmı nadiren de olsa Yargıtay'ın muhtelif dairelerine gelebilmektedir. Böyle bir durumda;

a) Ajanda, takvim, kalem, kravat veya fular şeklindeki eşantyon kabilinden hazırlanan malzemeleri şahsım adına yılbaşı veya bayram zamanlarında kabul edebilir miyim?

b) Yukarıda belirttiğim malzemelerin Yargıtay'ın bazı hukuk dairelerine dağıtılmasına ilişkin avukat arkadaşımın talebine karşı nasıl bir cevap vermem ya da davranmam uygun olur?

Yukarıda belirttiğim hususlarda görüş bildirilmesini saygılarımla arz ederim. 21.12.2018

İmza

İsim-Soyad

Unvan ve görevli olduğu birim

Telefon:

E-mail:

EK-2 YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU BAŞVURU DEFTERİ

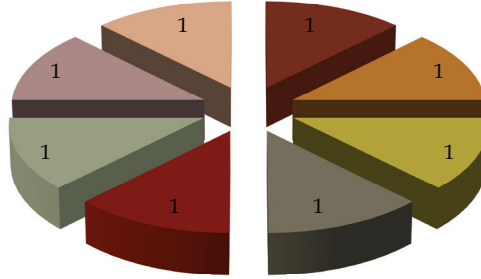
Başvuru No.	Başvuru tarihi	Başvuranın adı ve soyadı	Talep konusu	Karar tarihi	Karar No.

EK-3 İSTATİSTİKLER (01.07.2019)

(1)

KURUL KARARLARININ KONULARA GÖRE DAĞILIMI	
HÂKİMİN REFERANS MEKTUBU DÜZENLEMESİ	1
YILBAŞI VE BAYRAMLARDA HEDİYE ALMA YASAĞI	1
HÂKİMİN TELEVİZYONDA YAYIMLANAN BİLGİ YARIŞMASINA KATILMASI	1
YARGITAY CUMHURİYET SAVCISININ TBB İLE BAROLARIN BİRLİKTE DÜZENLEDİĞİ EĞİTİME KATILMASI	1
BİR VATANDAŞIN YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU'NA YAPTIĞI BAŞVURU	1
HÂKİMİN, AVUKATLIK BÜROSU AÇILIŞINA DAVET EDİLMESİ	1
HÂKİMİN, YAKIN TANIDIKLARININ İSTEĞİ ÜZERİNE AVUKAT TAVSİYE ETMESİ	1
HÂKİMİN, MİLLETVEKİLİ VEYA BELEDİYE BAŞKANI SEÇİLEN YAKIN BİR ARKADAŞINI KUTLAMASI	1

KURUL KARARLARININ KONULARA GÖRE DAĞILIMI (01.07.2019)

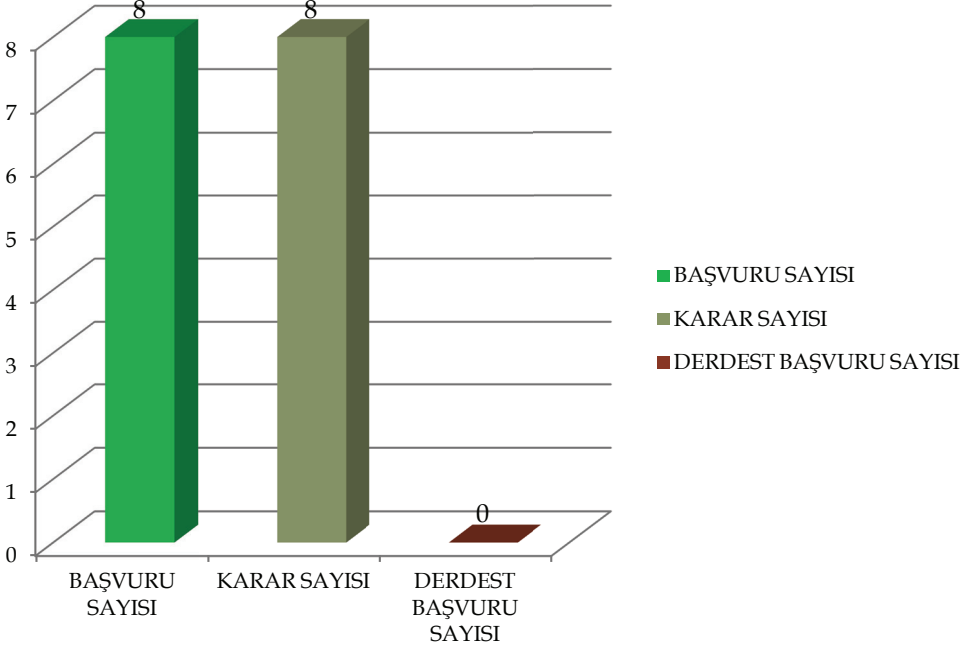

- HAKİMİN REFERANS MEKTUBU DÜZENLEMESİ
- YILBAŞI VE BAYRAMLARDA HEDİYE ALMA YASAĞI
- HAKİMİN TELEVİZYONDA YAYIMLANAN BİLGİ YARIŞMASINA KATILMASI
- YARGITAY CUMHURİYET SAVCISININ TBB İLE BAROLARIN BİRLİKTE DÜZENLEDİĞİ EĞİTİME KATILMASI
- BİR VATANDAŞIN YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU'NA YAPTIĞI BAŞVURU
- HAKİMİN, AVUKATLIK BÜROSU AÇILIŞINA DAVET EDİLMESİ
- HAKİMİN, YAKIN TANIDIKLARININ İSTEĞİ ÜZERİNE AVUKAT TAVSİYE ETMESİ
- HAKİMİN, MİLLETVEKİLİ VEYA BELEDİYE BAŞKANI SEÇİLEN YAKIN BİR ARKADAŞINI KUTLAMASI

(2)

KURULUN İŞ YÜKÜ (01.07.2019)	
BAŞVURU SAYISI	8
KARAR SAYISI	8
DERDEST BAŞVURU SAYISI	0

KURULUN İŞ YÜKÜ (01.07.2019)

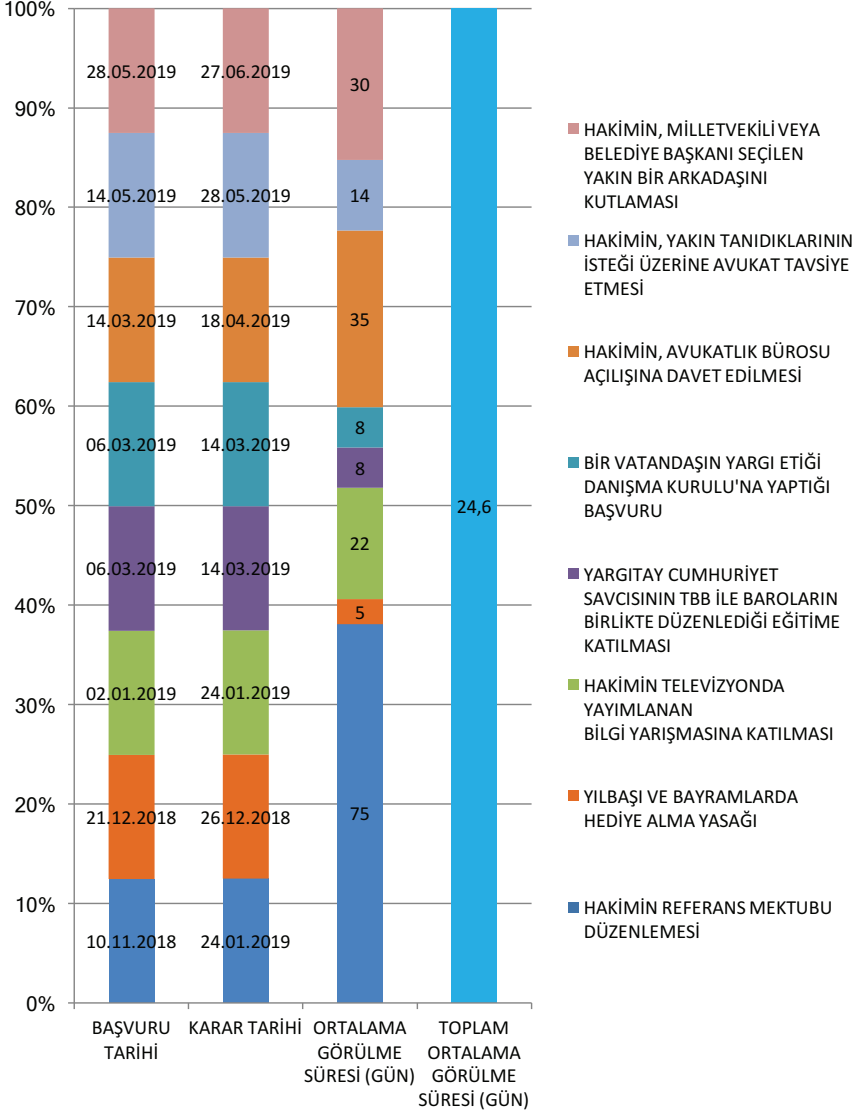

(3)

KURULA BAŞVURULARIN ORTALAMA GÖRÜLME SÜRESİ (GÜN)				
	BAŞVURU TARİHİ	KARAR TARİHİ	ORTALAMA GÖRÜLME SÜRESİ (GÜN)	TOPLAM ORTALAMA GÖRÜLME SÜRESİ (GÜN)
HÂKİMİN REFERANS MEKTUBU DÜZENLEMESİ	10.11.2018	24.01.2019	75	24,6
YILBAŞI VE BAYRAMLARDA HEDİYE ALMA YASAĞI	21.12.2018	26.12.2018	5	
HÂKİMİN TELEVİZYONDA YAYIMLANAN BİLGİ YARIŞMASINA KATILMASI	02.01.2019	24.01.2019	22	
YARGITAY CUMHURİYET SAVCISININ TBB İLE BAROLARIN BİRLİKTE DÜZENLEDİĞİ EĞİTİME KATILMASI	06.03.2019	14.03.2019	8	
BİR VATANDAŞIN YARGI ETİĞİ DANIŞMA KURULU'NA YAPTIĞI BAŞVURU	06.03.2019	14.03.2019	8	
HÂKİMİN, AVUKATLIK BÜROSU AÇILIŞINA DAVET EDİLMESİ	14.03.2019	18.04.2019	35	
HÂKİMİN, YAKIN TANIDIKLARININ İSTEĞİ ÜZERİNE AVUKAT TAVSİYE ETMESİ	14.05.2019	28.05.2019	14	
HÂKİMİN, MİLLETVEKİLİ VEYA BELEDİYE BAŞKANI SEÇİLEN YAKIN BİR ARKADAŞINI KUTLAMASI	28.05.2019	27.06.2019	30	

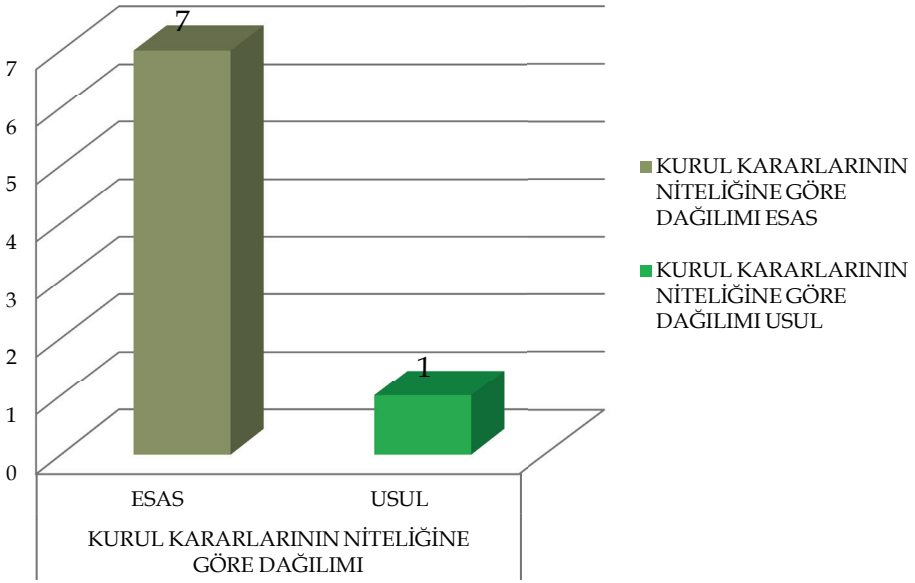
(4)

KURULA BAŞVURULARIN ORTALAMA GÖRÜLME SÜRESİ

KURUL KARARLARININ NİTELİĞİNE GÖRE DAĞILIMI

ESAS	USUL
7	1

İstatistikler:

Şerife AĞAÇAYAK ÇARDAK, İstatistikçi, Yargıtay Yargı Reformu Birimi